

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

له انگریزي بنکیلاکه د خپلواکۍ اخیستلو د ۱۰۴مې کليزي په مناسبت

د افغانستان اسلامي امارت اعلامیه

انگریز استعمار څخه د خپلواکۍ اخیستلو ورځ په داسې حال کې نمانځو چې له دې ورځې (۲۸) اسد) څلور ورځې وړاندې مو د امریکایي استعمار د شکست ورځ ومانځله. د افغانستان مجاهد ملت دا د خان لپاره یو ستر ویاړ کني ۷مخ

د برتانوي مستکبري امپراتوري ښویدلې پښه ټینکه نه شوه، په نړۍ کې له نورو مستعمراتو یې هم د ظلم تفرغ ټول شو او د ۱۹مې پېړۍ د دې نړیوال ځواک امپراتوري درې ورې کیدل د افغان مجاهد ملت په نوم ثبت شوه. د شکر او ویاړ ځای دی چې له

او ځاني قربانیو په برکت له خپلې پاكي خاورې وشړل او استقلال یې تر لاسه کړ. په افغانستان کې د انگریز یرغلګرو لښکرو تر دې وړاندې دوه ځله د الله جل جلاله په نصرت ماتې خورلې وه او دا یې درېیم ځل ماتې وه، چې له دې وروسته

د ۱۳۳۷ هجري قمري کال د ذي القعدې میاشتي په ۲۳ تاریخ چې د ۱۲۹۸ هجري شمسي کال د اسد میاشتي له (۲۸) سره سمون خوري، د افغانستان غیرتي مجاهد ولس د نولسمې پېړۍ زېږ ځواک اشغالګر پوځونه د الله جل جلاله په نصرت او د بې مثله مالي

شنبه ۲۸ اسد ۱۴۰۲ هجري شمسي • ۳ صفرالمظفر ۱۴۴۵ هجري قمري • ۱۹ اگست ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۹۰۳

افغانستان، جهنم اشغالګران

را بلعیده است و می تواند به زودترین فرصت، فرش سیاه سیطری خود را در دیگر نقاط جهان نیز هموار کند. اما دیری نگذشت که افغانستان ۷ص

کردند و افغانستان را جهنمی برای اشغالګران و متجاوزان ساختند. زمانی که انگلیس در افغانستان کلیم سیاه حاکمیت خود را هموار کرد، فکر می نمود که افغانستان

و چه در تهاجمات پی در پی روس و امریکا، ملت مجاهد افغانستان تحت رهبری علمای دین و دانشمندان اسلامی از این سرزمین حراست و پاسداری

لانهی جاسوسی ابرقدرت ها و این تربیت گاه قرآن و شریعت، به بتخانهی طاغوت، الحاد و دهریت مبدل گردد. چه در زمان تجاوز انگلیس

نقاط جهان هموار نمایند. اما در هر دوره تجاوز، شیرمردانی بوده که از این سرزمین دفاع کرده و نگذاشته اند که این جلوگاه دین و دانش به

از همین رو، از انگلیس و روس گرفته تا امریکا و دیگران همواره در تلاش بوده اند که این نقطه را از آن خود کنند و از این طریق بتوانند بساط سلطه خود را در دیگر

افغانستان؛ سرزمینی است که پیوسته مورد توجه ابرقدرت ها بوده و از نگاه سوق الجیشی یکی از مهم ترین و ارزشمندترین نقاط جهان به شمار می رود.

شو کولای او د تل لپاره یې د دوی فرعونیت منلی و. ۶مخ

کولای، ځکه یې نو چا په وړاندې د مقابلې او مبارزې تصور هم نه

حاکمیت منلی، دا چې په وړاندې یې هیڅ راز قوت مقابله نه شوی

افغان مجاهد د استکباري نپواک په وړاندې د دریمې زیریې مجدد شو

هسي خو له نږدې (۵۰۰) کاله قبل المیلاد راهیسي په دې خاوره یرغلونه کیږي او پورته له ماتو سره مخ کیږي، خو له (۱۹۸۹) میلادي کال را په دېخوا د وخت د ستر ابر قدرت شوروي اتحاد ماته چې په ټوله نړۍ کې یې انقلاب راوست؛ دېره حیرانوونکې خبره او په ظاهري اسبابو ننه پرتله کېدونکې جگړه او ماته وه. له همدې نېټې راوروسته چې نړۍ د نړۍ یکه تاز او بې سیاله زبرځواک (امریکا) ته پاته شوه، نو له هماغه زماني راهیسي دا (۳۰) کاله دغه استکباري زبرځواک د نړۍ په نږدې ټولو خپلواکو زورورو او کمزورو هیوادونو په بېلابېلو ډولونو خپل تسلط او

سخن انیس

۲۸ اسد

روز استقلال و حماسه ی نور

۱۰۴ سال قبل، مطابق ۲۸ اسد، ملت غیور و نیاکان ما با قلب های سرشار از ایمان و غیرت، نیروهای متجاوز و اشغالگر انگلیس را به شکست فاحشی مواجه نمودند و گوهر رنگین استقلال و آزادی را به دست آوردند. انگلیس ها که می گفتند: «آفتاب از سرزمین حاکمیت ما غروب نمی کند»، با تلفات سنگین و روزگار تلخ افغانستان را ترک کردند و مجبور به فرار شدند. ملت مجاهد و قهرمان افغانستان سه بار انگلیس ها را شکست دادند و ضربات مرگباری را در پیکر شان وارد نمودند. اما متأسفانه قدرت های مستکبر جهانی از این شکست ها درس عبرت نگرفتند، یکی پی دیگری طرح اشغال افغانستان را ریختند و بالنوبه در این کشور لشکرکشی و تجاوز کردند. پس از شکست و شرمساری انگلیس ها، روس ها در افغانستان تجاوز کردند و میلیون ها فرزند این سرزمین را به جرم مسلمان بودن به شهادت رساندند و میلیون ها تن دیگر را معلول، معیوب و مهاجر نمودند. این مرحله، روس ها نیز با مقاومت و ایستادگی ملت مجاهد افغانستان مواجه شدند و بالاخره با قبول تلفات سنگین، نه تنها که شکست مرگباری را متحمل ۶ص

مولوی امیرخان متقی:

به زودی شاهد تعامل گسترده جهان با امارت اسلامی خواهیم بود

شیخ شهاب الدین دلاور، سرپرست وزارت معادن و پترولیم در گفتگوی ویژه با طلوع نیوز، گفته است که امارت اسلامی پس از مذاکرات میان افغانان، به قدرت رسید. سرپرست وزارت معادن و پترولیم افزوده که جنگ امارت اسلامی ۶ص

شیخ دلاور:

جنگ، امریکا را به میز مذاکره کشاند

شیخ شهاب الدین دلاور، سرپرست وزارت معادن و پترولیم در گفتگوی ویژه با طلوع نیوز، گفته است که امارت اسلامی پس از مذاکرات میان افغانان، به قدرت رسید. سرپرست وزارت معادن و پترولیم افزوده که جنگ امارت اسلامی ۶ص

د ازادی له پنځمې جگړې وروسته واک د وطن اخیلو بچیانو ته په لاس ورغی

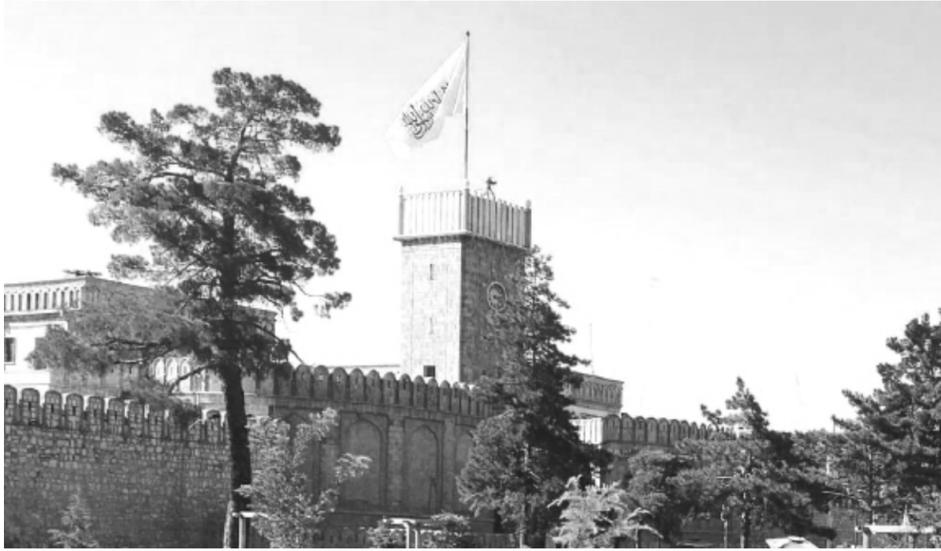
لیکنه: زاهد نایل

کړل. د دوست محمد خان لمسي عبدالرحمن خان هم جهادي مشران او عام مجاهدين له پامه وغورځول، واک يې په خپلو لاسو کې ونیو، خپل ملګري يې په څوکيو کېنول او د انګليسانو لمن يې ټينګه ونيوله، له هغوی سره يې د ډیورنډ کرښه لاسلیک کړه او د کران هېواد د وجود ډېرې برخې يې انګليسانو ته ور پرې او په دالۍ کې ورکړې. د دوهمې افغان انګلیس جګړې فاتحین او ګټونکي له واک او خواکه لرې کړل شو، په واک باندې د دښمن پلویان، بلکې لاسپوڅي قابض شول، د میوند فاتح سردار محمد ایوب خان په راولپنډۍ او لاهور کې اوسېده، چې په (۱۹۱۴ز) د اپرېل په (۱۷مه) وفات او د امیر عبدالرحمن خان له خوا په خرڅه شوې زمکه پېښور کې د سید حبیب الله په هنډه خاورو ته وسپارل شو. او نورو مجاهدو مشرانو هم له ستونزو ډک ژوند تېراوه!! عبدالرحمن خان دښمن ته مرغوب او مطلوب و ځکه یې پر ملت ورتاڼه. نوده هم له انګلیس سره د ډیورنډ تړون لاسلیک کړ چې په اساس یې د خپلواک افغانستان استقلال سلب او هرڅه د انګلیس په واک کې شو، له وروسته یې زوی حبیب الله خان واک ته ورسېده هغه هم دخپل

هېواد دېشپړې ازادۍ لپاره څه و نه کړل!! اما د هغه له وژل کېدا وروسته دده زوی امان الله خان چې واک تر لاسه کړ هغه د ملت په ملاتړ د ازادۍ او استقلال ناره پورته کړه؛ نو انګلیس مخالفت او انکار وکړ او له دریو محاذو یې پر افغانستان بریدونه وکړل، چې غیور ملت یې پر وړاندې ودرېده، خورا ښه منډه یې ورکړه اودتورې په زور یې خپلواکي ترې واخستله. ولې امان الله خان هم دخپلو نیکو غونډې د ملت اخیلو بچیان له واک او قدرته لرې وساتل یوازې خپل سپکولر ملګري یې په لوړو څوکيو کېنول؛ چې د هغو په مرسته یې د سپکولر یزم دخپراوي لپاره ملا وترله!!

داستقلال دغزا قاندين له واکه لرې وساتل شول، همداشان په درسي نصاب هم دهغو ذکر، مدح او ستاينه نه شته!!

باید په لنډ ډول ووايم چې دکمونستانو او شوروي اتحاد خلاف مو په جهاد او غزاکې (۱۶۰۰۰۰) تنه شهيدان ورکړل. هغه چا چې په دې لاره کې په اخلاص جهاد کړی و؛ له سوبې او فحې وروسته انحصار طلبانو حقيقي مجاهدين کونج ته او له واک او قدرته لرې کړل او په خپله يې له بد نامو مليشو ۷مخ

پاتي د کندهار بالا حصار ته په ټېښته وټښتېدل.

د دوهمې غزا پر مهال عبدالرحمن خان د افضل خان زوی د امير دوست محمد خان لمسي هم د خپل نيکه په څېر له تاشکنده راغی او په ۱۸۸۰ز په چاريکارو کې يې خان امير اعلان کړ، انګلیس د ده امارت په رسميت وپېژانده، نو نوموړي هم پر خای د دې چې د يرغلګرو انګليسانو پښې ووهي، په سردار محمد ایوب خان او د هغه په مجاهدينو پسې کندهار ته عسکر سوق

کندمک تړون لاسلیک کړ، چې د هېواد ډېره برخه يې د دښمن په غېږ کې ور واچوله او تر هغه وروسته انګليسانو ته ور وټښتېده. اما د جهاد قاندينو ملا مشک عالم، غازي محمد جان خان وردک، صاحب جان تره کي، محمد عثمان خان، سردار محمد ایوب خان، تاج محمد خان او نورو مجاهدينو په دښمن باندې رڼا ورځ توره شپه کړه او د میوند په میدان کې يې د پېغلې ماللي میوندی له حماسي لنډۍ وروسته د انګلیس زرګونه يرغلګر مردار کړل او

شوی وای؛ ځکه دښمن د هغوی په لاس مات شوی و، هغوی داستقلال به ارزښت ښه پوهېدل، د زرو قدر له زرګ سره وي!

همداشان په دوهمه افغان انګلیس جګړه کې امير شيرعلي خان د انګلیس خلاف د مرستې ترلاسه کولو لپاره روسانو ته مزار شريف ته ورغی، چې د هغو له خوا يې هيڅ خواب ترلاسه نه کړ، نو همالته له غم او خپکانه وږم، زوی يې يعقوب خان پر تخت کېناست، هغه له انګلیس سره د

زمونږ کړان هېواد ډېر ځله ښکېلاکګرو نيولی؛ خو له نېکه مرغه غیور و بچیانو يې بېرته ازاد کړی، خپلواکي او استقلال يې کتلي. ولې متأسفانه کتونکو واک او قدرت نه دی تر ګوتو کسري او د واک په کدی نور اشخاص خپلېدلي؛ ځکه استعمار هغوی د خپل اهدافو لپاره پر تخت کېنولي دي.

د لومړي افغان انګلیس غزا پر مهال امير دوست محمد بخارا ته وټښتېده، هېواد يې انګلیس او د هغه لاسپوڅي شاه شجاع ته پرېښود، ولس راپورته شو، مکناتن يې وواژه او همداراز کوداکي پاچا يې هم قتل کړ او اشغالګر يې له هېواده وشړل، امير دوست محمد خان له بخارا راغلو، انګلیس ته تسليم شو، هغوی کلکتې ته يووړ. افغان ملت چې د انګلیس يرغلګرو چاره ور وکړه او ښه يې وشړمول نو انګليسانو امير دوست محمد خان له کلکتې څخه افغانستان ته راوراد کړ او هغه هم د مجاهد ولس د غوښتنو خلاف خان امير اعلان کړ.

جهاد ملت وکړ او واک امير دوست محمد خان تر ګوتو کړ، نو امير هم د جهاد ټول قاندين او مجاهدين له پامه وغورځول؛ ځکه خو د جهاد هدف هم متحقق نه شو. په کار داسی و چې ټول جهادي مشران ستايل شوي اود کار داهليت لرلو مطابق په دندو کمارل

شکست سه ابر قدرت در افغانستان، بيانگر چیست؟!

احمدخان داعی

در اندیشه‌ها و افکار این ملت، ایستادگی، مجاهدت و مبارزه، ریشه دوانیده است و هیچ نیرویی نمی‌تواند این ملت را از مبارزه در مقابل اشغال‌گران و تجاوزگران باز دارد.

بعد از آن‌که امپراتوری شوروی به طور کامل در افغانستان شکست خورد و جماهیر شوروی از هم پاشید و به اثر آن کشورها و ملت‌های زیادی از چنگال استعمار کمونیستی نجات یافتند، گمان بر این می‌رفت که جهان باید از شهکاری‌ها، جانفشانی‌ها و غیرت مردم افغانستان آگاهی حاصل کرده باشند و دیگر به چشم کج ص

لشکر قدرت‌مند را شکستند و آن‌ها با متحمل شدن خسارات جانی و مالی زیادی، به شکست فاحشی مواجه شدند که در تاریخ بی‌سابقه بوده است. هزاران سرباز شوروی در این خاک کشته شدند و هزاران تن دیگر شان با زخم‌های بی‌درمان خاک ما را ترک گفتند.

ایستادگی در مقابل عقیده‌ی باطل لینن، استالین و بزرگ‌ترین امپراتوری وقت، نشان داد که این ملت از غیرت و همت والایی برخوردار اند و هیچ‌کسوری توان ایستادگی در مقابل این‌ها را ندارند.

کفر و اسلام بود، تمام دنیا نظاره‌گر این جنگ بودند و بلعیدن افغانستان اسلامی را توسط اژدهای سرخ، تماشا می‌کردند.

از آن‌جا که دین مبین اسلام، دین برحق است و پیروان و اتباع آن برای حراست و حفاظت از این دین از هیچ فداکاری دریغ نمی‌ورزند، مردم شریف افغانستان نیز بخاطر حفاظت از اسلام،

تمامیت ارضی و ارزش‌های شان، مبارزه‌های سخت و نفس‌گیری را در مقابل این نیروی اشغال‌گر آغاز کردند و با تقدیم میلیون‌ها شهید و معلول و صدها هزار مهاجر و آواره، غرور این

برخی دیگر از شهرهای افغانستان به زمین نشستند.

سربازان و جنایت‌کاران شوروی در طول حضور و اشغال شان، مرتکب انواعی از جنایت‌های ضد بشری شدند و میلیون‌ها انسان بی‌گناه را شهید ساختند و شهرها و بازارها را به آتش کشیدند.

این ظلم و جنایت شوروی‌ها نیز دیری دوام نیاورد، ملت مجاهد و قهرمان افغانستان برای دفاع از اسلام، ناموس و رهایی خاک خویش از چنگال این هیولای ددمنش، راه مبارزه و مجاهده را در پیش گرفتند و با اندک‌ترین وسیله، اما با ایمان قوی و عزم راسخ در مقابل این لشکر خونخوار ایستادند و از خود شهامت، دلیری و رشادت‌هایی را نشان دادند که در جهان بی‌مانند بود.

این ملت، زن و مرد، پیر و جوان و حتی خردسالان و کودکان برای خاتمه دادن به اشغال و شکست ارتش سرخ شوروی، سهم گرفتند و با تقدیم قربانی‌های عظیم و ارزشمند از خاک و خطه‌ی خویش دفاع و پاسداری کردند.

مردم شجاع افغانستان با سنگ و چوب و بیل و کلند، در مقابل لشکری مقاومت می‌کردند که آن‌ها با تانک، توپ و طیاره مجهز بودند و از هیچ جنایتی در قبال ملت ما ابا نمی‌ورزیدند.

تجاوز لشکر سرخ شوروی در افغانستان، نمادی از جنگ تمام‌عیار

جهانیان ساخته و درسی برای آنان دادند که در تاریخ فراموش نکنند.

و بالاخره و بعد از زور آزمایی بریتانیای کبیر با افغانستان و شکست پیاپی آنان در این خاک، آنان مجبور شدند تا تن به مذاکره دهند و افغانستان را منحیت کشور مستقل و آزد به رسمیت بشناسند.

اینجا بود که کشور ما در سال (۱۹۱۹) میلادی استقلال خود را از بریتانیا گرفت و منحیت کشور آزد، مستقل در جهان عرض وجود نمود.

باید گفت؛ غرور، تکبر و خودکامگی دولت‌ها باعث می‌شدند تا آنان خواب تصرف و به استعمار کشیدن کشورها را ببینند و برای وسعت حکومت و فرمانروایی خویش به کشورها هجوم بیاورند.

اگر چه شکست انګلیس در افغانستان درس عبرت برای تمام جهانیان بود؛ اما شوروی وقت که از قدرت و توانایی کامل نظامی برخوردار بود و نیروهای زمینی آن با توپ و تانک و نیروهای هوایی آن با بمب‌های خوشه‌ای مسلح بودند، به فکر این افتادند تا بخت خویش را در اشغال افغانستان بیازمایند.

آنان توانستند با همکاری مزدوران تربیت‌شده‌ی داخلی شان از زمین و هوا بر ملت ستمدیده‌ی افغانستان حمله‌ور شوند و با تمام امکانات، تجاوز نظامی کنند و تمام مراکز حساس و فرودگاه‌ها را به تصرف خود در آورند و هواپیماهای شان، یکی پس از دیگری در کابل و

وقتی نام افغانستان در گوش جهانیان زمزمه می‌شود، در یاد و خاطره‌های آنان غیرت، شجاعت، فداکاری و مبارزات نفس‌گیر این مردم، طنین‌انداز شده و برای فرزندان و نسل جوان خویش از شهامت‌ها و جان‌فشانی‌های آنان، یادآوری می‌کنند.

وقتی تاریخ افغانستان را ورق می‌زنیم، در هر صفحه و هر سطر آن، نشانی از غیرت، همت و مردانگی است که جهان نظیر آن را در حافظه خویش ندارد.

زمانی بود که انګلیس‌ها بدون این‌که در باره مردم افغانستان مطالعه کنند، خواب تصرف و اشغال این خاک را می‌دیدند و حسرت نوشیدن آب‌های شیرین ما را داشتند.

با این خیال‌های خام و بی‌هوده، با هزاران نیروی تادندان مسلح، ملخ‌گونه بر سرزمین و جغرافیای کشور ما حمله‌ور شدند و خاک مقدس و مردخیز این مرزوبوم را تحت اشغال خویش در آوردند.

انګلیسی‌ها فکر می‌کردند که افغانستان دیگر طاقت نفس‌کشیدن را ندارد و از جمله مستعمره‌های ابدی برای آنان باقی خواهد ماند.

دیری نپایید که مردم سلحشور و باهمت این مرزوبوم از گوشه و کنار کشور، زن و مرد، پیر و جوان در مقابل این هیولای خون‌آشام قد علم نمودند و با فداکاری‌ها، قربانی‌ها و شهادت‌ها، این غول‌پیکر دنیا را، رسوا و بدنام

چه دست‌هایی، مدال «قهرمانان جنگ انگلیس» را به سینه‌ی اشغالگران زد؟

حکمت

وزیر محمد اکبر خان و میر مسجدی خان دوتن از قهرمانان پرافتخار، نام دار و تاریخی کشور استند که پیوسته برای شکستاندن طلسم استعماری انگلیس تلاش ورزیدند و تا پای جان برای کوبیدن لشکر متجاوز انگلیس رزمیدند و به جهاد، فداکاری و رشادت پرداختند.

وزیر محمد اکبر خان، میر مسجدی خان و صدها قهرمان دیگر کشور، حضور کثیف بیگانگان را در کشور ننگ دانستند و با نیروی ایمان، قوت، غیرت، روحیه‌ی اسلامی و انسجام ملی در مقابل سپاه مجهز انگلیس قرار گرفتند و با کمال شجاعت و متانت، پرچم پرافتخار اسلام و آزادی را برافراشتند و تن به ذلت تسلیمی و اسارت ندادند.

کارنامه‌های این شخصیت‌های بزرگ کشور، چون ستاره‌های تابناکی استند که در آسمان تاریخ کشور می‌درخشند و تا صبح قیامت من حیث رهگشای نور برای رهروان جهاد و نسل‌های آینده مبارزات اسلامی، تلقی می‌گردند.

اما دردا و دریغا که غلامان حلقه‌بگوش امریکا، انگلیس و ناتو

در طی بیست سال اشغال، مدال این شخصیت‌های حماسه‌آفرین و تاریخ‌ساز کشور را به سینه‌ی ناپاک کسانی زدند که افغانستان را اشغال کردند و هزاران تن مجاهد ارزشمند و فرزند بی‌گناه این سرزمین را بی‌رحمانه به شهادت رساندند.

مدال وزیر محمد اکبر خان و میر مسجدی خان، مجاهدان قهرمان و فرماندهان نستوه جهاد پرافتخار، متأسفانه توسط دست‌های ملوث، در سینه‌های کثیف‌ترین اشغالگران معاصر زده شد که تاریخ، هیچ‌گاه آن را فراموش نخواهد کرد و درد استخوان‌سوز این جنایت هولناک تا قیامت، ملت مجاهد افغانستان را آزار خواهد داد.

اعطای نشان وزیر محمد اکبر خان به پتروس، جنرال چهارستاره‌ی امریکایی و قوماندان نظامی

نیروهای اشغالگر و همچنان نصب مدال این شخصیت‌های پرافتخار کشور، توسط اشرف‌غنی در سینه‌ی سفیر امریکا، بریتانیا، آلمان و دیگر متجاوزین، دردی‌ست که پیوسته در رگ وجود مان را می‌سوزاند و مغز مغز استخوان مسلمانان را در آتش می‌کشد.

وزیر محمد اکبر خان، میر مسجدی خان و یاران شان، تن به فنا دادند، تا آزادی و استقلال زنده بماند و ملت افغانستان در پرتو اسلام، عزت و سربلندی زندگی نمایند.

بدبختانه، پس از ده‌ها سال رحلت و شهادت آنان، یک‌مشت فرزند ناخلف و وطن‌فروش کشور، روح آنان را با اعطای مدال به اشغالگران خون‌آشام و بآداران خود، ناآرام ساختند و لگه‌ی سپاه و ننگینی را در جبین تاریخ کشور وارد نمودند.

اما، لطف خداوند دانا و تواناست که فرزندان مجاهد و آزادی‌خواه کشور تحت زعامت امیران مجاهد و فرهیخته، توانستند بار دیگر اشغالگران را به زانو در آورند و چون قهرمانان گذشته، دماغ متکبران‌ی آنان را به خاک ذلت بمالند.

این مجاهد مردان، نام وزیر محمد اکبر خان و دیگر سلحشوران میهن را در عرصه‌ی جهاد علیه اشغال و تجاوز زنده کردند و چراغ تابناکی را با خون پاک شهدای عزت و آزادی، روشن نمودند.

ما مطمئن استیم که این نور تا قیامت قیامت جلوه‌افروزی خواهد کرد و در آینده‌ها، آفتاب اسلام عزیز، سرزمین‌های زیادی را تحت شعاع خویش، قرار خواهد داد.

ان‌شاءالله العظیم.

د امان‌الله خان په واکمنۍ کې مطبوعات

سمیع الله مومند

مطبوعات د افغانستان په کلتوري تاریخ کې د پام وړ ونډه اخستې ده، چې اوس مهال خلک د رسنیو د معلوماتو پر بنا د دولت په کړنو قضاوت کوي. او د سیاسي وضعیت ارزونه کوي.

د علومو اکادمي د ژورنالیزم انستیتوت څېړونکي څېړنپار عالم جان ژمن دور څېړنې خبریال سره په ځانگړې مرکه کې وویل: چې په افغانستان کې د مطبوعاتو تاریخ او فعالیتونه له یو نیم سلو کلونو راهیسې د شمس النهار له خپرېدلو سره را پیل شوي او په هغه وخت کې د نوموړي اخبار خبري منابع له یوې خوا د گاونډيو هېوادو اخبارونه وو او له بلې خوا د هېواد له بېلابېلو سیمو نه د دولتي ادارو په وسیله خبرونه راوړل کېدل او د شمس النهار په ځینو کتو کې د هېواد په ځینو برخو کې د دې اخبار د خاص نماینده نوم هم اخیستل شوی او داسې چې له همدې وخت نه خبریالانو

چاپ کړې دي چې له ښه مرغه ټولې گټې یې په عامه کتابتون کې خوندي دي.

څېړنپار ژمن د مرحوم غلام محی الدین انیس د ژوند او جريدې په اړه په لنډدول زیاته کړه چې د انیس د ژوند په اړه مختلف معتبر مراجع په دې متفق دي چې محی الدین انیس د غلام نقشبند زوی په قوم احمدزی او کورنی یې اصلا د غزني ولایت د مقر اوسېدونکې وه. د نوموړي نیکه د سترگو طبیب او نوماند شخصیت و چې د امیر عبدالرحمن خان د واکمنۍ په (۱۲۵۸ - ۱۲۷۹ هـ ش) پر وخت د محمد ایوب د پلوی په تـور د ډېرو نورو کورنیو او شخصیتونو په څېر له هېواد څخه وويستل شو. دوی له ناچاری مصر ته ولاړ او هلته یې د خان لپاره ژوند غوره کړ او د ژوند پر مخ بېولو له پاره یې د تجارت مخه ونیوله. زویې غلام نقشبند هم د سوداګرۍ کسب ته مخه کړه. همدا و چې غلام محی الدین انیس

کوچنیتوب په مصر کې تېر کړ او هلته خوان شو. لنډه دا چې انیس په مصر کې یو ترکي سره چې محمد اسماعیل نومیده او په اپنډي مشهور و ولیدل او هغه افغانستان ته د راتګ له پاره وهڅوه او وروسته له دې چې په کال ۱۳۰۴ کې کابل ته راغی او په ۱۳۰۶ کال کې د انیس جريدې خپرولو ته یې ملاتړ له. یاد څېړونکي د انیس خبريال پوښتنې ته په ځواب کې وویل چې د امانی دورې پر مهال د حکومتلی او قوانینو په برخه کې تقریباً ۶۷ نظامنامې تصویب کړي دي چې سربېره په دې افغانستان له نړیوالو سره ۷ نړیوال معاهدات لاسلیک کړي دي. چې د دې له جملې څخه یو هغه یې د «اساسي نظامنامې» د ۱۱ مادې په مصداق په ۱۳۰۳ کال د مرغومي په ۱۰ نېټه د افغانستان د مطبوعاتو لومړنی قانون تصویبول و چې هغه مهال د «مطبوعاتو نظامنامې» په نوم یادېده. دغه نظامنامه په ۱۰ مادو کې ترتیب شوې وه. همدارنگه د مطبوعاتو مستقل ریاست په کابل کې د مطبوعاتو د نظامنامې تر انفاذ وروسته رامنځ ته شو چې کار یې د مطبوعاتو د چارو څارنه او د امانی افغان جريدې خپرول و. د ښاغلي ژمن په خبره، هغه مهال په کابل ښار کې ۱۱ دولتي مطبوعې موجودې وې، مطبوعه دارالسلطنت، مطبوعه ماشين خانه، مطبوعه کابل، مطبوعه ابلاغ، مطبوعه دارالتحریر شاهی، مطبوعه دایره التحریرات مجلس عالی وزراء، مطبوعه امان افغان، مطبوعه وزارت معارف، مطبوعه وزارت حربیه، مطبوعه وزارت مالیه او مطبوعه مکتب فونون حربیه.

د غازي امان الله خان د واکمنۍ پر مهال د چاپی مطبوعاتو سربېره د لومړي ځل لپاره په ۱۳۰۵ کال کې د راديو د بنسټ ډبره هم کېښودل شوه. دغه راز د خوان شاه غازي امان الله خان دوره د مطابعو له اړخه د پام وړ پېر کښلی شو.

د خبرونو په راغونډولو کې برخه اخیستې ده. دی همدارنگه زیاتوي چې د شمس النهار تر بندېدلو وروسته هم د امیر عبدالرحمن خان او امیر حبیب الله خان په وخت کې د خبرونو راغونډولو لړۍ روانه وه خو دا اطلاعات د حکومت پټو ادارو ته تلل او خلکو ته نه رسېدل.

د نوموړي په وینا سراج الاخبار افغانستان (۱۹۰۶م) او سراج الاخبار افغانیه (۱۹۱۱-۱۹۱۹م) هم د بهرنیو خبرونو د ترلاسه کولو له پاره د گاونډیو هېوادو په اخبارونو کې کډون کړې و او هم یې په هېواد کې دننه د سیمو خبرونه د دولتي ذریعو او هم کله-کله د خپلو خبریالانو په وسیله ترلاسه کول.

ژمن د خبریال سره د خبرو پر مهال وویل چې په ۱۹۱۹م کال کې د خپلواکۍ تر لاسه کېدلو وروسته په هېواد کې رسنی زیاتې او له مرکز نه ولایتونو ته هم خورې شوې، په دې وخت کې نه یوازې دولتي ورځپاڼې او جريدې په مرکز او ولایتونو کې تاسیس شوې، بلکې آزادې جريدې هم رامنځ ته شوې.

ده ده په وینا د غازي امان الله خان د دورې دولتي ورځپاڼې او جريدې په مرکز کې امان افغان، ارشادالنسوان، حقیقت، ابلاغ او ثروت او ولایتي جريدې لکه اتحاد مشرقي، ستاره افغان، غازي، اتفاق اسلام، طلوع افغان او بيدار جريدو یادونه کولی شو. همدارنگه دې دورې ځانگړو خپرونې هم درلودلې چې معرف معارف، مجموعه عسکریه، مکتب، آینه عرفان، مجموعه صحیه او اصلاح ورځپاڼه یادې کړلې دي. د دې څېړونکي په خبره، سربېره په دې د امانی دورې یوازینی آزاده جريده انیس د هېواد د مطبوعاتو په تاریخ کې د لومړي ځل ۱۳۰۶ هـ ش کال د نور میاشتې په ۱۵ نېټه لپاره د چاپ په کانه ښکېلې شوه. هغه وایي چې انیس جريدې د خپلو خبرونو د لومړي کال (۱۳۰۶) تر پایه پورې ۲۴ کڼې

افغانستان ته تگ آسان، خو وتل ترې گران دي!

رحمت الله فیضان

انگریزانو د لوئیس کهناري په مشرۍ کابل ته یو استازی او پلاوی ولېږه، خو د سپتمبر په درېیمه دا ماموریت په ټول وژنه بدل شو او نښتې د ایوب خان له خوا زور واخیست، چې د یعقوب خان د کوبنه کېدلو لامل شو.

د ۱۸۸۰ ز کال د سپتمبر په لښکر کشي کې، کله چې بریتانیا له کندهار څخه بهر ایوب خان ته غوڅه ماته ورکړه، پای ته ورسېده. نوی امیر عبدالرحمن خان چې د بریتانیا له خوا وټاکل شو، د گندمک ترون بیاخپلي تاپید او تصویب کړ.

د امیر عبدالرحمن خان لمسی شاه امان الله خان په دې باور شو چې دامهال له اولې نړیوالې جګړې وروسته برتانوي سرتېري د مقاومت وس نه لري، د پېښور او سوېل کې د نورو سیمو د نیولو لپاره یې جهاد اعلان کړ.

افغانانو لښکې کوتل، خیبر او وزیرستان کې پر برتانوي ځواکونو برید وکړل. انگریزانو هم کابل او جلال اباد بمبار کړ په نتیجه کې شاه امان الله له انگریزانوسره خبرو ته اړو شو او د ۱۹۱۹ کال د جون پر ۳ یې اوربند وکړ.

د ۱۹۱۹ کال اګسټ پر ۸ افغان حکومت له برتانویانو سره د راولپنډۍ تړون وکړ چې ورسره د افغانستان خپلواکي په رسمیت وپېژندل شوه او دا حق یې ترلاسه کړ چې خپل بهرنی سیاست ولري.

راولپنډۍ په تړون کې دغه مادې شاملې وې:

لومړۍ ماده- په دې تړون د دستخط له نېټې سره سم یو خوا د برتانوي حکومت

تېښتې ته اړ کړ، د امیر شېرعلي خان خایناستي محمد یعقوب سملاسي د سولي غوښتنه وکړه او وروسته د ۱۸۷۹ ز کال د مې میاشتې په ۲۶ د گندمک ترون لاسلیک شو د گندمک ترون د افغان انگلیس سره په دویمه جګړه کې د امیر شېر علی خان د ماتې وروسته چې نوموړی بیا د افغانستان شمال ته وتښتېد، د امیر محمد یعقوب خان او لوی بریتانیا تر منځ امضا شو. د

انگریزانو پر افغانستان خپل لومړی پرغل په ۱۸۳۹ میلادي کال د اپریل په ۲۵مه له کویتي اود بولان له دري پیل کړ، کندهار یې ونیو د غزني له لاري یې کابل او جلال آباد اشغال کړ؛ له دری کلن اشغال وروسته د ۱۸۴۲ کال په اکتوبر کې د سخت مقاومت او زیاتو تلفاتو په منل سره یې هندوستان ته پښې سپکې کړې.

۳۶ کاله وروسته کله چې امیر

هغه وخت چې نوم یې خراسان وو په بلخ او بامیانو کې د چنگیز اووسوه زریز لښکر په مقابل کې یې خپله سینه سپر کړه، له بلخ، کابله آن تر زرنج او سیستان پوري یې د تیمور د وحشتونو داغ پر خپله سینه حس کړ؛ اوس یې نوم افغانستان دی، د افغانستان نوم د۱۸مې پېړۍ را پدېخوا کله چې احمدشان ابدالي خپله خاوره له پارس څخه بېله کړه او

توپ‌های به جامانده از انگلیس

شېرعلي خان په کابل کې د روسي پلاوي د ردولو په اړه د انگریزانو غوښتنه ونه منله او افغان ځواکونو د ډکرمن کهناري تر قوماندې لاندې برتانوي پلاوي ته اجازه ورکړه چې افغانستان ته نوڅي نو انګرېز غوسه شو او له دې وېرې چې روسان به افغانستان کې ډېر نفوذ وکړي، یو ځل بیا یې پرغل ته مخه کړه. د ۱۸۷۸ میلادي کال د نومبر په ۲۱ د خیبر په دره کې ورسره جګړه پیل شوه. په دغه جګړه کې انگریزان په چټکۍ سره بریالي شول او امیر شېرعلي خان یې

یوه خپلواکه پاچايي یې جوړه کړه نو همدغه خپلواکه پاچايي په دغه نوم یاده شوه.

د افغانستان په نامه جغرافیا کې له پېړیو پېړیو را هسي بې شمېره جګړې تېرې شوي دي او ډیري ناخوالي یې تر شا پرېښي دي؛ په معاصر تاریخ کې درې ځلي انگریزانو پرغل وکړ و، ورسې د پخواني شورې پرغل او په پای کې د امریکا په مشرۍ د ناتو پرغل زموږ په تاریخ کې له وحشتونو، ظلمونو او جنایتونو ډک فصلونه او بابونه جوړې دي.

آزادی و استقلال دو مرحله جداگانه اند

شیر

از دیدگاه جامعه شناسی، آزادی و استقلال دو مفهوم جداگانه اند اما لازم و ملزوم هم اند، طوری که یکی از آن مقدمه دیگرش است و شاید همین رابطه موجب شده که هر دو را پهلوی هم به کار می‌برند و این کاربرد یکنوع مغالطه را در میان آورده است.

وقتی یک کشور مورد هجوم کشور دیگر قرار می‌گیرد و یا تحت الحمایه کشور دیگر می‌آید، می‌گویند این کشور آزادی ندارد و مستعمره و یا تحت الحمایه فلان کشور است و وقتی مردم اینچنین کشورها برای رهایی از چنین وضعیت انقلاب می‌کنند و انقلاب شان به پیروزی می‌رسد، می‌گویند فلان کشور از فلان کشور متجاوز و .... آزادی خود را گرفت، یعنی که از جنگ کشور متجاوز رها شد، یعنی دیگر از پنجاهای مستکبرین رهایی یافت. این در واقعیت نخستین گام برای استقلال و یا خودکفایی کشور است.

این خود کفایی شامل اقتصاد، سیاست، تجارت، زراعت، استخراج منابع طبیعی، صنعت، تعلیم و تربیه و تمام امور زندگی می‌گردد، که اگر در این مرحله هم کامیاب شدیم و دست احتیاج ما به کشورهای دیگر دراز نبود، در واقع ما بعد از به دست آوردن آزادی از یک کشور استعمارگر، برای خود کفایی مستقلانه و دور از احتیاج دیگران گام گذاشته ایم و می‌خواهیم با کار و فعالیت خود با وحدت ملی خود ضروریات زندگی ما را به دست خود تهیه کنیم (استقلال) اینکه می‌گویند انقلاب کردن آسان است، اما نگهداشتن آن مشکل است، اشاره به همین موضوع است، که آیا ما می‌توانیم بعد از آزادی، امور زندگی خود را بصورت مستقل و بدون احتیاج به دیگران و طبق ایده آلهای خود مدیریت کنیم و یا خیر؟

اگر به صورت درست و باحکمت درین راه قدم گذاشتیم، به سوی استقلال کامل دومین گام گذاشته ایم و اگر بنا بر هر علت و یا علل داخلی و خارجی درین راه موفقانه پیش نرفتم و یا رفته نتوانستیم، از همین لحظه به بعد، آن آزادی را که به قیمت خون هزاران شهید، معلول، آواره و تخریب کشور توسط استعمارگران، به دست آوردیم، پس در معرض خطر مجدد قرار می‌گیرد و همه به باد پناه می‌رود و شبهای تاریک نفاق و شقاق و بد بختی بر کشور سایه می‌افکند و متأسفانه که ما در این بخش مشکلاتی داشتیم و اغلب مشکلات ما از همین ناحیه اند.

چرخ انقلاب بیشتر بر شاهکارهای مردم می‌چرخد، اما مدیریت سیاسی و اقتصادی و ... آن بعد از رهایی از مستکبرین، به اخلاص، دانش و حکمت زعامت انقلاب تعلق دارد که آیا آنها می‌توانند مردم پراکنده را برای بازسازی کشور شان بسیج نمایند و یا خیر.

مؤرخ کشور ما میرغلام محمد غبار می‌گوید: ((مردم ما بعد از هر غسل خون (خون شهدای انقلاب)، پس همان لباس چرکین گذشته خود را بر تن می‌کنند))

یعنی که اصلاً نمی‌اندیشند که چه چیزها موجب هجوم عساکر خارجی بر کشور ما شده بودند، تا در مراحل بعد از پیروزی نظامی (آزادی) آنها را در نظر بگیریم، تا اینکه مجدداً دچار حادثه نشویم، یعنی که بعد از انقلاب ما باید با قبل از انقلاب کاملاً متفاوت باشد، که اگر متفاوت نبود، اصلاً مفهوم انقلاب را درک نکرده ایم و باز به همان شرایط برگشته ایم که موجب پریشانی‌های ما شده بودند. و برای غافل سازی مردم از ضعف‌ها و شکست‌های خود می‌گویند، کشور ما بنابر موقعیت جیو استراتژیک خود دائم مورد تجاوز کشورهای بزرگ قرار گرفته است.

کسی از اینها نمی‌پرسند که در تمام جهان فقط همین کشور ما موقعیت جیو استراتژیک دارد که مستکبرین بر آن می‌تازند و هیچ کشور دیگر موقعیت جیو استراتژیک ندارد؟؟

ما در جهان خیلی کشورهایی دارای موقعیت‌های استراتژیک را داریم و حتی استراتژیک تر از افغانستان، مگر زندگی بهتر و مصوئر از ما دارند.

با تاسف که سیاسیون کشور ما در این میدان سخت لنگیده و همه شان ضعفها و ناکار آمدیهای شبیه شان را داشته اند.

مردم ما طی یک قرن دو امپراطوری متجاوز (انگلیس و اتحاد جماهیر شوروی) تا دندان مسلح را با دستان خالی، شکمهای خالی و پاهای لچ در کشور شان به شکست مواجه ساختند، اما بعد از آزادی از این غول‌های قاتل و چاولگر دیدیم که زعامت همه انقلابها در مدیریت سیاسی و اداری انقلاب و مردم کم آمدند و با فاصله اندک دچار حوادث استعمارگران دیگر شدیم (شرقی‌ها زیر عنوان انقلاب کارگری شکست خورده ص ۷

غازی ملا مشک عالم (رح)

جميله اندر

په موخه مخې ته ورغی او د کندمک په سیمه کې ورسره د کندمک ننگینه هوکړه لا سلیک کړه، چې له مخې یې د خیبر، پشین، او کورمه انگریزانو ته ورکړل شوه، د انگریزانو یو نماینده چې کیوناري نومیدل په کابل کې ځای پر ځای شو او د هېواد په داخلي چارو کې یې خپله لاسوهنه پیل کړه. پدې توگه لومړی پاڅون د هغو عسکرو لخوا پیل شو، چې شپږمیاشتي یې معاش نه وو تر لاسه کړی، کیوناري ته ورغلو او د هغوی کسانو ورباندې دزې وکړې په دې توگه یادو عسکرو هم ورباندې برید وکړ او کیوناري یې وواژه او انگریزانو هم خپل قوتونه د رابرتس تر قوماندې لاندې افغانستان ته را ولېږل، رابرتس په کال ۱۸۷۹م کې امیر هند ته تبعید کړ او په خپله یې د کیوناري د وژنې په تور کن شمېر هېواد وال شپهدان کړل، پدې وخت کې ملامشک عالم په غزني کې لویه جرکه راوغوښتله او د انگریزانو پر وړاندې یې د جهاد اعلان وکړ، د غونډې کډون والو ته یې وو ویل: (غزیزانو له کابل څخه خبر را رسېدلي، چې امیر یعقوب خان د انگریزانو لخوا په هند کې نظر بند ده او د هغه ټول اختیارات د انگریزانو په لاس کې دي نو په دې حالت کې پر موږ جهاد فرض ده چې د کفارو پر وړاندې یې وکړو، پدې لار کې موږ تنها نه یو بلکه د هېواد ټول اوسېدونکي را سره دي) هغه وو، چې ټولو زړه ورو او خواتانو د الله اکبر په ویلو سره خپله تیاري وښودله او پدې توگه د غزني خلک هم د ملامشک عالم تر مشري ۷مخ

ولیعهد عبدالله د مړینې له کبله د غم په تغر ناست وو او له هیئت سره یې ونشو کتلی، نو انگریزانو پر افغانستان د یرغل پرېکړه هغه وخت وکړه چې امیر شېر علي خان و انگریزانو د رالیږل شوي لیک په هکله، چې د اخطاریسې بڼه یې لرله او له دیپلو ماتیکو ادابو سره په ټکر کې وه، خوابیه لیک چې پکې امیر له انگریزانو د غم په حالت کې د ډاډ پر ځای اخطارونو د ورکړې کیله کړي وه، چې دا لیک پر انگریزانو دېر بد تمام شو او هغه وو، چې بل لیک یې امیر ته واستا وو او ورته یې وخت وټاکل، چې د خپل لیک په هکله رسمي بڼه وغواړي او په هېواد کې د انگلیس سفیر ومني، نو پدې توگه امیر له بد وضعیت سره مخ شو او د هېواد عسکرو ته یې امر وکړ چې د انگریزانو پر وړاندې مقاومت ونکړي او تر دوهم امر پوري منتظر پاته شي، هغه وو چې ده له مخورو او علماو سره مشوره وکړه، د مزار په لور روان شو او د هېواد چارې یې له زندان څخه د ازاد شوي زوی امیر محمد یعقوب خان ته په داسې حال کې پرېښودلي، چې هغه دېر نا توانه شوی وو، او په رواني تکلیف اخته وو. امیر په مزار کې مړ شو او زوی یې محمد یعقوب خان چې د هېواد واکي په لاس کې لرلې نو د هند وپسرا ته یې لیک و استول، د خپل پلار د مړینې تر څنګ یې د خان د واکمنۍ خبر ورکړ او ورته یې لیکلي وو، چې د پلار د وخت ټولو تر وونو نه ژمن ده، پدې توگه انگریزانو هم خپل هیئت را ولیږل او یعقوب خان هغوی ته د زیان نه رسېدو

زیاتو طالبانو دیني زده کړې کولې.

ملي حیثیت

ملا صاحب د افغانستان په ولسونو په خانګړي ډول په غلجې قوم کې دېر قدرت او نفوذ کړی وو، په دې توګه د سیمې یو ځواکمن او منلی شخص وو، چې د ملت تر څنګ د حکومتي چارواکو لپاره هم د درنښت وړ وو، پخپله امیر شېرعلي خان نوموړي ته دېر درناوی لرل او دربار ته به یې ور غوښتل، همدا رنگه عصمت الله خان چې د امیر شېر علي خان وزیر او په خټه غلجی وو، هم ملا صاحب ته دېر درناوی لرل، پیاده به د ملا صاحب کورته ورتلل او نوموړی یې د خپل بخت، برکت او بریا عامل ګڼل. همدارنگه یاد نومیالي د هېواد د بېلا بېلو ولسونو په منځ کې هم خانګړی ځای لرل.

ملي مبارزه

نوموړي په ټولو قبیلو کې خو په قومي لحاظ په غلجیو کې له دېر نفوذ څخه برخمن وو، او د یاد نفوذ له برکته نوموړي وتوانېدل چې د افغان او انگلیس دوهمه جګړه کې ور نقش ولوبوي او انگریزانو ته یې شرمونکي ماتې ورکړه. او پدې توګه یې د عمر تر پایه خپله مبارزه جاري وساتله. د انگریزانو بې شرمانه یرغل او پر وړاندې یې دملا دین محمد اندر مبارزه: هغه وخت چې کله د روسانو اړیکې د روسي هیئت په راتګ سره له امیر شېرعلي خان سره خرابې شوې، او بیا هغه مهال چې کله د انگریزانو هیئت کابل ته راغی او په یاد وخت کې امیر شېر علي خان د

پول‌های خارجی در معاملات افغانی

راحل

نمایند و آزادی‌های بی حد و حصر و بی قید و شرط را در چارچوب منافع ملی و منافع مردم تنظیم نمایند، زیرا هر حرکت و تعامل اقتصادی فردی و گروهی که به منافع افراد دیگر و یا جامعه آسیب برساند، از نظر اسلام مردود است و در این مورد اگر اعلان و اخطاریه و... کارگر نشود، تا مصادره و اخذ جواز رسمی فعالیت هم دستور داده شده است، زیرا تخطی‌های مکرر و نادیده گرفتن دساتیرادارات مسئول در صحنه عمل بذات خود به زیان حال گویای این واقعیت است که افراد و گروه‌ها و یا شرکت‌ها و... مذکور طبق کدام برنامه خاص داده شده از خارج و یا باند‌های مافیای اقتصادی برای ضربه زدن و تضعیف اقتصادی کشور و ترویج فساد از طریق بی ارزش ساختن و دور ساختن پول افغانی که بدون شک فقر و گرسنگی و بلند بردن قیمت‌های اموال داخل کشور را به دنبال دارد، کار و فعالیت دارند. پس لازم است برای حل این مشکل اقدامات لازم برداشته شود و نگذاریم این پروسه موجب پریشانی‌های مزمن و بیشتر دست و پاگیر مردم، شود و برای مردم بفهماند که افغان‌ها باید تعاملات اقتصادی خویش را به افغانی و طبق اصول و مقررات حفظ منافع ملی و اقتصادی به پیش ببرند، نه این که خود افغان‌ها اما تعاملات اقتصادی شان بر اساس اقتصادهای دیگر و حتی بیگانه صورت گیرد.

اعلان می‌کردند و این واقعیتی است که در صحنه عمل دیده می‌شود و هیچکس هم از آن انکار نمی‌تواند. درست است که مسئولین حکومتی بار بار اعلان کرده‌اند که معاملات خرید و فروش و... باید به پول افغانی صورت بگیرد و از معاملات به پول خارجی جلوگیری شود، اما این اعلانات مکرر بازم در همان حد اعلان باقی می‌مانند و در صحنه عمل هرکس بر اساس منافع خاص خودش تعامل می‌کند و در برابر نفع و ضرر مردم هیچ توجهی نمی‌کند و این مشکل کماکان پابرجا مانده است. برای حل این موضوع باید تنها به اعلانات مکرر شان بسنده نکنند و در پهلوی آن به مسئولین اجرایی دستور دهند تا در صحنه عملی هم از اجرای دساتیر ادارات ذیربط نظارت به عمل آورده و با متخلفین برخورد جدی

بیشتر بودند و با تغییر و تبدیل اثرگذاری‌های مذکور چلش پول‌های خارجی هم متغیر می‌گردید و قابل یادآوریست که کلدار پاکستان و دالر امریکا در این بازی اقتصادی جایگاه خاص داشتند و فعلاً فکر کنم دالر امریکایی نسبت به کلدار پاکستان مقام بلندی را احراز نموده است و این حالت به ذات خود پول افغانی را از گردش در محیط خرید و فروش به زیر کشیده و مستقیماً به اقتصاد فرد فرد هموطنان ما اثر منفی می‌گذارد و فقر و احتیاج و گرسنگی و... را وارد زندگی مردم می‌سازد.

در این مورد اگر حرف به رهنماهای آلاین و یا انترتی‌طور سرسری هم سربریزیم به وضوح می‌بینیم که در این اعلانات ۸۰ فیصد معاملات و قیمت و فروش و گروهی و کرایه‌خانه‌ها به پول دالر

ارزش پول یک کشور در پهلوی وضعیت اقتصادی داخلی و خارجی به اخلاص و صداقت خود مردم هم ضرورت دارد، تا راه‌های صعود ارزش پول خود را در معاملات روزانه اقتصادی مدنظر گرفته و بر اساس اصول همان راه‌ها، خرید و فروش و دیگر معاملات داخلی و خارجی از قبیل صادرات و واردات، تعامل کنند و این پروسه به تعهد و صداقت فرد و اجتماع در قبال منافع ملی و اقتصادی بستگی دارد و هر قدر که تعهد و صداقت فرد در اجتماع در قبال وضعیت و حالات کشور بلند می‌رود، ارزش‌های مادی و معنوی کشور هم بلند می‌رود و شکوفایی‌های همه جانبه نصیب مردم می‌گردد.

وارد شدن پول‌های خارجی در پروسه‌های داد و ستد مردم، از مشکلات دوامدار کشور ما است که زاده جنگ‌های طولی‌المدت و مداخلات بیگانگان و کشورهای دور و نزدیک ما اند و در این میدان به یاد داریم که یک زمان حدود نیمی از ولایات کشور ما را کلدار پاکستان گرفته بود و پول افغانی در پهلوی آن گاه گاه دیده می‌شد. گرچه حکومت وقت وقتاًوقتاً در برابر این وضعیت صدای خود را بلند می‌کرد، ولی واقعیت این بود که آن پروسه به صورت یک جبر تحمیلی خارجی در پهلوی جنگ و ناآرامی بر کشور ما سایه افکنده بود و از همان سو که آتش جنگ بیشتر حق السوق می‌گرفت، اثرگذاری‌های سیاسی و اقتصادی آن کشور‌ها هم

صحت و زندگی

علت خواب زیاد چیست؟

دکتر گل رحمن طاهری

خواب زیاد می‌تواند ناشی از عوامل جسمانی و روانی متعددی باشد. در ادامه به مهم ترین دلایلی که می‌توانند منجر به خواب زیاد شوند اشاره کرده‌ایم.

خواب زیاد افسردگی

اختلالات خواب از جمله علائم اصلی در افسردگی هستند. این اختلالات معمولاً خود را به یکی از دو صورت کم خوابی یا پر خوابی شدید نشان می‌دهند. به علت تاثیرگذاری بالای وضعیت روحی و روانی فرد در بهداشت خواب بررسی شرایط روانی در وضعیت‌هایی نظیر پر خوابی اهمیت بسیاری دارد.

وقفه تنفسی

وقفه تنفسی حالتی است که فرد در طول شب به طور مکرر دچار کاهش آکسیژن شده و از خواب بیدار می‌شود. این بیدار شدن‌های مکرر باعث می‌شود که فرد نتواند به خوبی استراحت کند و در نتیجه انرژی بدن به طور کامل بازیابی نمی‌گردد. یکی از نشانه‌های وقفه تنفسی، احساس خستگی زیاد پس از خواب شبانه

کامل است.

کم خونی

کم خونی حالتی است که گلبول‌های سرخ موجود در خون کمتر از حد معمول باشند. این کمبود باعث کاهش خون‌رسانی و در نهایت کمبود انرژی می‌شود. به همین دلیل فرد حتی پس از استراحت و خواب کافی نیز، احساس خستگی مفرط می‌کند و تمایل دارد بیشتر از زمان مورد نیاز بخوابد.

کم کاری تیروئید

تیروئید وظیفه کنترل فرآیندهای تبدیل سوخت به انرژی بدن را بر عهده دارد. مسلماً زمانی که غده تیروئید کم کار باشد، بدن انرژی کافی خود را کسب نمی‌کند و همواره خسته است. در نتیجه به خواب بیشتری نیز برای کسب انرژی نیاز دارد.

دیابت

در بدن افرادی که قند خون دارند، قند به جای ورود به سلول‌های بدن و تامین انرژی، در خون باقی می‌ماند. در نتیجه افراد مبتلا به قند خون و دیابت، احساس ضعف و خستگی دارند و بیش از سایر افراد تمایل به خواب دارند.

بیماری‌های قلبی

در افراد مبتلا به مشکلات قلبی معمولاً پمپاژ خون به درستی صورت نمی‌گیرد. اختلال در پمپاژ خون منجر به این می‌شود که عمل خون‌رسانی به درستی انجام نشود. نرسیدن خون کافی به بدن احساس ضعف و خستگی شدید را به همراه خواهد داشت. این امر می‌تواند خود را با احساس نیاز به خواب بیشتر نشان دهد.

عوارض جانبی خواب زیاد

دلیل پر خوابی هر چه که باشد، مشکلات و عوارض جانبی را با خود به همراه دارد. این عوارض موارد زیر را در بر می‌گیرد.

باغچه ادب و هنر

خطاطی و خوشنویسی

خوشنویسی تقریباً در تمام فرهنگ‌ها به چشم می‌خورد اما در مشرق زمین و به‌ویژه در سرزمین‌های اسلامی، اهمیت بسیاری در میان هنرهای بصری دارد. خوشنویسی اسلامی و بیش از آن خوشنویسی تعادلی است میان تمامی اجزاء و عناصر تشکیل دهنده آن. تعادل میان مفید و مورد مصرف بودن از یک سو و پویایی و تغییر شکل یابندگی آن از سوی دیگر؛ تعادل میان قالب و محتوا که با

خوشنویسان بر مبنای چه ابداع و رعایت حیرت‌انگیزی پدیدار می‌شود. در خوشنویسی اندازه هر حرف و نسبت آن با سایر حروف با دقت بسیار بالایی معین شده‌است و هر حرف به صورت یک «مدول» ثابت درمی‌آید که تخطی از آن به منزله نادیده گرفتن توافقی چندصدساله است که همیشه میان خوشنویس و مخاطب برقرار بوده و با رضایت طرفین حاصل آمده‌است. حتی ترتیب شکل کلمات نیز بر اساس مبانی مشخصی تعیین شده که در «رسم‌الخط»ها و «آداب‌المشقی»ها از جانب استادان بزرگ تنظیم و ارائه شده‌است. قرارگیری کلمات نیز یعنی «کرسی» هر سطر هر چند نه به صورت کاملاً پیش‌بینی و تکلیف شده که ناممکن بوده‌است اما به شکل «سلیقه مطلوب» زمینه‌زیبایی شناختی پیشنهادی خاص خود را دارا بوده‌است.

سرزمین شیر و شاهین

عبدالله حامد تاتار

سلام ای ملت سبز و سرافراز به میدان رشادت، رایت افراز خداوند آفریده از نخستین شما را ملت ملحد برانداز نترسد کبک کابل از عقابان بجنگد با پلنگ، آهوی درواز هنوز از هیبت تان لرزه دارد زمین روسیه تا کوه قفقاز هنوزم انگلیستان، تلخ گرید دماغش را شکسته، مشب اعجاز بلرزه آمد امریکای خونخوار که شد تا ملت افغان هم‌آواز به زیر بال خود گیرد جهان را عقاب بخت ما آید به پرواز بخواند بیدل و اقبال و حافظ ز دهلی و ز لاهور و ز شیراز همه با لحن مولانای بلخی سرود عشق و یاری را هم‌آواز ***

سلام ای سرزمین شیر و شاهین!
سلام ای میهنم! ای مایه‌ی ناز

دکمکیانو انیس - انیس کودک

تأثیر محیط بر رشد کودکان

معاذ

و اثرات منفی محله و محیط را در رفتار های کودک، کمتر کنند. اما هر چه کودکان زمان بیشتری را در این محیط‌ها بگذرانند، احتمال نفوذ عوامل نامطلوب در شخصیت آن‌ها بیشتر می‌شود.

تأثیر محیط بر یادگیری کودک

محیط زندگی کودک علاوه بر اینکه در شکل‌گیری رفتار و شخصیت کودک تأثیر بسزایی دارد، می‌تواند در یادگیری او هم موثر باشد. در واقع دوران کودکی یکی از مهم‌ترین دوران‌های زندگی انسان می‌باشد، به همین خاطر توجه به محیط مناسب در رشد کودک، اهمیت زیادی دارد.

از این رو محیط فیزیکی در فرآیند یادگیری کودک اهمیت زیادی دارد و حتی می‌تواند آن را تقویت و یا تضعیف کند.

در واقع محیط می‌تواند تأثیر زیادی در آموزش و یادگیری کودکان داشته باشد. برای اینکه فضای آموزشی خوب و مطلوب را برای کودکان فراهم کنیم باید ویژگی‌ها و نیازهای کودکان در سنین مختلف را بشناسیم و بر اساس آن به عوامل تاثیرگذار بر محیط پردازیم.

نامطلوب و پایین جامعه زندگی می‌کنند، در مقابل کودکانی که در محله های مرفه نشین و ثروتمند زندگی می‌کنند، بیشتر است.

همین‌طور، مشکلات کودکانی که در مناطق با سطح کیفیت بالاتر و بهتر جامعه زندگی می‌کنند، در اثر کشمکش‌های داخلی خانواده‌ها است و مربوط به محله و مناسبات همسایگی آن‌ها نمی‌باشد.

از طرف دیگر خانواده، خود می‌تواند در رفتارهای کودکان در مناطق با سطح کیفیت پایین، تأثیر بگذارد

تأثیرگذاری در دسته بندی عوامل فردی یا محیطی قرار می‌گیرند.

تأثیر عوامل محیطی بر رفتار کودکان

تحقیقات نشان داده است که محله و مکانی که کودک در آن رشد می‌کند تأثیر قابل توجهی در رفتارهایی که کودک در سال‌های اولیه و حتی دوره نوجوانی و بلوغ از خود نشان می‌دهد دارد.

این تحقیقات نشان داده است، مشکلات رفتاری کودکانی که در محله های فقیر نشین و با کیفیت سطح

رشد کودکان از القاح تا پایان دوران بلوغ ادامه دارد. کودکی یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین دوران زندگی انسان است.

یکی از عوامل مهم رشد کودکان، محیط می‌باشد.

از عوامل مهم و تأثیرگذار در شکل‌گیری شخصیت و رشد کودکان، وراثت و محیط می‌باشد.

محیط و همچنین وراثت در رشد کودکان تأثیر زیادی دارد، اما هنوز مشخص نشده است که کدام یک اثر بیشتری در رشد کودک می‌گذارد.

والدین باید با آگاهی بیشتر محل زندگی خود را انتخاب کنند و محیط مناسب برای رشد کودک‌شان را فراهم کنند.

عواملی که بر رشد کودکان تأثیر می‌گذارد را می‌توان به عوامل محیطی و عوامل فردی تقسیم کرد. عواملی مانند نور، طبیعت، صدا، آلودگی صوتی و بصری. همچنین عواملی که شامل زندگی در فضاهای بازی، تنوع در چیدمان وسایل بازی هستند و فضاهایی برای نشستن دارند، هم از جمله این عوامل محیطی و فردی است که هر کدام بر اساس میزان کارکرد و

د خپلواکی اخیستنې دوه تاریخي ورځې

خالق‌یار احمدزی

د هېواد پر وړاندې د خان تيريدني کلک هود په لرلو سره يې د هر راز کواښونو او دسايسو پر وړاندې سينې ډال او هوبنياري اختيار کړو.

« د افغانستان خوريدليه اولسه! په کران افغانستان کې د انساني وينې خيښبونوکي نړيوال بنسکېلاک (امريکا او متحدين) ماتسې او پر وړاندې يې د مظلوم ولس د رېښتيني خواخوږي ځواک (افغانستان اسلامي امرات مجاهدين) بريا مو مبارک شه.» دا يوازې شعار يا پيغام نه دی؛ بلکې دا د هغه درس/ سټېک سرليک دی چې، زموږ راتلونوکي نسلونه يې بايد زده کړي او د ژوند کړنلاره يې وگرځوي؛

او دغه راز د نړيوالو ښکيلاکرو راتلونکو نسلولونو لپاره د دوی د نيکونو او پلرونو دشرمناکو ماتو په اړوند لــه عبرت ډک درس هم دی چې بايد زده يې کړي او

ترک ودر ساير ولايت‌ها برونډ.

ستانکزى همچنين گفټ که کار ديزاين پروژه انتقال آب آشاميدنى از ولايت پنجشير به مرکز به اتمام رسيده و به زودى اين پروژه به داوطلبى گذاشته خواهد شد.

اين درحالى است که در حلال حاضر بخش هاى شمال و شمال غربى شهر کابل با کمبود شديد آب مواجه‌اند.

طرح انتقال آب درياى پنجشير به کابل، از سال ۲۰۱۲ و زمانى که بحران کم‌آبى در کابل افزايش يافت، طرحى شد و در بودجه سال ۲۰۲۰ دولت پيشين افغانستان، حدود پنج ميليون ډالر براى انتقال سلالانه ۱۰۰ ميليون مترمکعب آب درياى پنجشير به کابل در نظر گرفته شد.
اين پروژه قرار بود تا ۲۰۲۳ تکميل شود.

ستانکزى به سايکل آب در موټر شويى‌ها نيز اشاره کرده گفټ که هم‌اکنون اين سيستم در شمار زيادى از موټر شويى‌ها عملى شده است.

وى در ادامه صحبت‌هاى خود تصريح کرد که وزارت انرژى و آب در سال جارى حدود ۱۴۱۱ برنامہ مديريت آب را روى دست دارد که ساخت صد بند بزرگ، متوسط و کوچک آب و همچنين ساخت کانال، سر بند، تحکيمات درياى آمو و حفظ و مراقبت شامل آن مى‌شود. بر بنياد گفته‌هاى ستانکزى؛ با تطبيق اين پروژه‌ها که به شکل متوازن در ولايت‌ها در نظر گرفته شده است، منابع آب‌هاى زير زمينى کشور نيز تغديه خواهند شد.
در کنار آن بيش از يک ميليون هکتار زمين زراعتى آب يارى و ۳۹۰۰ ميگاوات برق توليد مى‌شود.

او اما گفټ که اين پروژه‌ها نياز به ۱۰.۲ ميليارد افغانى بوجه دارد که وزارت ماليه تاکنون ۳.۷ ميليارد افغانى را براى اين وزارت اختصاص داده است.

انجنير فرهاد محمودى رئيس برنامه هاى انرژى ايسن وزارت نيز گفټ که وزارت انرژى و آب روى توليد برق از منابع داخلى هفت تفاهمنامه را با شرکټ‌هاى چينايى، روسى، ايرانى و ترکى به امضاء رسانيده که برخى از آن به زودى مبدل به قرارداد خواهد شد.

افزايش توليد برق از بند سروبى، توليد ۲۴۶ ميگاوات برق از بياغ دره، توليد ۲۰۰ ميگاوات برق بى‌بادى در ولايت هرات، توليد ده ميگاوات برق خورشيدى در کابل و برق رسانى به ولايت نورستان از جمله‌اى اين پروژه‌ها مى‌باشد.

محمودى همچنين تصريح کرد که افغانستان داراى منابع سرشار از توليد برق مى‌باشند که منابع آبى آن توان توليد ۲۳ هزار ميگاوات برق و از منابع آفتابى آن نيز ۲۲۲ هزار ميگاوات برق توليد مى‌شود.

او خاطر نشان ساخت که براى خودکفايى در توليد برق و صادرات آن؛ وزارت انرژى و آب نياز به ۳.۲ ميليارد ډالر بوجه مى‌باشد.

بر بنياد گفته‌هاى محمودى؛ هم‌اکنون ۷۰ درصد برق افغانستان وادراتى مى‌باشد و دولت روى توليد برق از منابع داخلى بيشتري تمرکز را دارد.

هغه ورځ چې انګليسي ځواکونه يې له ټول ځواک کارولو او پرلپسې هجوم راوړلو وروسته مات او د تل لپاره يې د هغوى ناوړه موخې ختښاء کړې. مونږ ته لازمه ده چې، نوى نسل د دواړو ورځسو په اهميت پوه او خبر کړو او دا ور وښيو چې د پلرونو په خيـر تل له خپل ځانه قهرماني ښکاره او په هيڅ وخت کسې په عقيدوي او ملي مسـائلو کې د خپلواکي له دريځ څخه را ښکته نه شي. تل لــه خپلې خاورې دفاع لومړيتوب وګرځوي او د هيواد ښـيرازي او ساتنه په اتفاق او يووالي کې وګوري.

د پلورنو او نيکونو لخوا د سلګونو زره سپيڅلو ککړيو په قربانولو، موږ ته کتل شوې دا د وياړونو ډکه خپلواکي، ساتل او پالل غواړي. پر مور ده چې د اسلام دمقدس دين په رڼاکې په ملي يووالي او

۲۴ و ۲۸ اسد

ټول مامورين دې بيرته خپلو دندو ته ور وګرځي.

کټ مټ همداسې له انګريز ښکيلاک

څخه د خلاصون او آزادى ورځ هم وه؛ د ايمان الله خان په مشرۍ او د هيواد د جبيدو علماؤ په کلک ملاتړ، د همدې مياشتې پر ۲۸مه نېټه د انګريزي ښکيلاک د ماتې ورځ وه.

امريکا و ناتو نقش اشغال افغانستان را در لوح خيال خوش ترسيم کردند و با همدستی یک‌مشت وطن‌فروش داخلی در افغانستان تجاوز کردند و مدت بیست سال، ملت مظلوم افغانستان را به خاک و خون کشاندند و حتی بم‌های خوشه‌ای، مـادر بم‌ها و کروزهای بنیان‌برانداز را بر سر این ملت فقیر و بی‌چاره ریختند.

اما، امریکا و ناتو نیز با قهر خدای منتقم و غضب ملت مجاهد افغانستان مواجه شدند و مجاهدین افغانستان با وجود امکانات کم، ضربات مرگبار و فراموش‌ناشدنی را بر آنان وارد کردند و جهاد و مبارزات بی‌ظفری را در مقابل اشغالگران و تجاوزگران به راه انداختند.

سرانجام، شکست امریکا و ناتو و غلامانش نیز توسط ملت قهرمان و مجاهدین امارت اسلامی افغانستان رقم خورد و این لشکر دجال نیز با شرمندگی و سرافکنندگی افغانستان را ترک گفتند و مجبور به فرار شدند.

ملت افغانستان، ملتی است که شهادت میدهند، اما اسارت و ذلت را نمی‌پذیرند که؛ شکست زبونانهای انگلیس، روس، و امریکا دلیل روشن این مدعاست و فتح و پیروزی که امروز نصیب این ملت قهرمان شده است، بیانگر این حقیقت است.

در آخر یکبار دیگر، روز استرداد استقلال کشور را به ملت مجاهد و شهیدپرور افغانستان تبریک عرض می‌کنیم و برای کسانی که در راه استرداد استقلال و آزادی کشور جان‌های شیرین خود را از دست دادند، جنت الفردوس از بارگاه الهی استدعا می‌داریم، ستاره‌ی نام مجاهدانی که در راه اسلام، ناموس، عزت و آزادی رزمیدند را در سپهر تاریخ، درخشان می‌خواهیم و این استقلال و حماسه‌ی نور را گرامی میداریم.

افغان مجاهد داستکباري ...

خو په افغانستان کې د (۱۹) کلنې اوږدې جګړې له بایلو وروسته چې له دې خاورې وتو ته مجبور شول، نور یې نو په نړۍ دیکه تازی او استبداد راج ختم شو او له دغې نظامي او اقتصادي ماتې سره یې دضعف او شکست راز وپاتشل شو، نور نو د نړۍ په یوه کمزوري هیواد هم خپل استبداد او حاکمیت په اسانۍ سره نه شي منلی .

همدا د افغان مجاهد د قربانۍ او مقاومت هغه اصل او ځانګړتیا ده چې نوموړی یې د دغې دریمې زریزې مجدد کړ او د نړۍ ټولو محکوم ولسونو ته یې د وینبڼانه او خپلواکۍ لارې چارې بیا ور په گوته کړې .

له دې وروسته به ولسونه او حکومتونه د زورورو هر څه په پټو سترګو نه مني او د دغه مېړني افغان مجاهد له مبارزې او قربانۍ نه په پیروي به زورواکو او تاراکو ګرو ته نه تسلیمېږي .

له نېکه بخته چې په هیواد کې د امریکایانو د ماتې شواهد د استقلال له سلمې کليزې سره مصادف شول او دا دی د هیواد په بېلابېلو برخو کې مجاهدین د امریکایانو او د هغوی د غلامانو له خپلو سره یوځای د استقلال دغه بادرنگ تا اخیر سال مهلت داده که پایتخت را سلمه کلیزه هم لمانځي .

اسلام‌هراسی و دشمنی با مسلمانان است.

اضمحلال امپراتور روم به دست مسلمانان، جنگ‌های صلیبی و فروپاشی نظام‌های متعلق به مسیحیت و توده‌های یهودی، همه زخم‌های ناسور بر پیکر دیانت یهود و مسیحیت است.

همین دشمنی‌های کهنه و عقده‌های دیرین بود که پس از اشغال فلسطین بدست مسیحیان، مسلمانان را قتل عام کردند و به همین ترتیب قتل عام مسلمانان پس از اشغال آندلس، بزرگ‌ترین فاجعه بشری است و از طرف دیگر عالی‌ترین تمدن اسلامی مانند کتاب‌خانه‌ها، مساجد و مراکز فرهنگی را نابود کردند.

۳. عامل دیگری قرآن‌سوزی در کشورهای اروپایی، اهداف و ریشه‌ای سیاسی دارد.

تا از این طریق، تعدادی از مسیحیان افراطی، صهیونیسم غاصب و جریان‌های اسلام‌ستیز را با هم علیه اسلام منسجم و صف واحد را شکل دهند و از طرف دیگر سران کشورهای مذکور می‌خواهند حمایت افراطی‌های مسیحی را جلب و در مواقع مناسب مانند انتخابات یا سمت‌وسو دادن برخی از کشور ها، از آن به نفع خود استفاده کنند.

از این جهت است که هر روز چهره زیبای اسلام عزیز را از طریق رسانه‌ها، مکاتب، سازمان‌ها و غیره، وارونه جلوه می‌دهند.
۴. یکی دیگر از عوامل قرآن‌سوزی و دشمنی با اسلام، همان اندیشه (اسلام‌هراسی) است؛ واژه اسلام‌هراسی از دو کلمه(اسلام و فوبیا) تشکیل یافته است و برای اولین‌بار در سال (۱۹۹۷) استفاده شد که به معنای ترس از اسلام کار برد دارد، یعنی کشورهای اروپائی و غرب، ملت و اتباع کشور خود را تشویق می‌کنند که از اسلام باید ترسید.

برای تحقق این کار که مردم را از اسلام دور سازند، تبلیغات منفی و هیاهوی

ناسالم راه، راه می‌اندازند، اسلام را دین خشونت و قرآن را کتاب تحجر اندیشه‌ها معرفی می‌کنند و از سوی دیگر اسلام را یک مشکل عمده و اساسی برای غرب و اروپا جلوه می‌دهند.

گاه هم اسلام را به نگاه مردم تهدیدی برای امنیت، رفاه و مانع هم‌زیستی عنوان می‌کنند.

برای رسیدن به این اهداف، جناح‌های افراطی مسیحی و یهودیت را علیه اسلام و مسلمانان بسیج می‌کنند و در جهت خلق انگیزه علیه مسلمانان دست به چنین کارها می‌زنند تا هیچ زمانی روابط مسلمانان با جریان‌های مسیحی صورت‌نگیرد و سعی می‌کنند که تشنج آفریند،

زیرا با ایجاد این هیاهو، رابطه مسلمانان را با غرب قطع می‌کنند تا باشد گرایش آن‌ها را با اسلام نقطه پایان بخشند. از این جهت روزی قرآن‌کریم را آتش می‌زنند و روز دیگر اهانت را به ارزش‌های اسلامی روا می‌دارند و همان واژه اسلام‌هراسی را هر لحظه به‌کار می‌برند.

مولوی میرویس عزیزی
۲۸ اسد روز استقلال ...
گردیدند ، بل که جماهیر شوروی از هم پاشید و روسیه در جهان، رسوا و روسپاه گردید. بعد از شکست روس و قشون سرخ شوروی،

پر پل یسی قدم کینسووده؛ دقیقاً د فتحو بهیر دومره توند شوو، چې د هیواد د ټولو ولایتونو مراکز په ۱۰ ورځو کې د امارتي بیرغ تر سیوري لاندې راغلل.

همدا وه چې یرغلکرو و او سر بکف ملکسرو یې هم د التجساء او امید ځای ونه موند او په ډلو ډلو له خپلو امریکایي قوماندانانو سره یوځای له هېواد ووتل.

آن دومره نا امیده شول، چې وروستی شیبه کې یې هیواد او خلکو ته د وفاداری ثبوت د الوتکو او وسایلو په تخریبولو او لمنځه وړلو سره په ډاگه کړ او دا یې وښوده کړه چې که یې پرون د هیوادوالو پر کورونو وحشیانه عملیات کول؛ هم د پردیو د فرمایش او کتو غم و، او نن هم د هغوی په اشاره او غوښتنه دا شوم کار ترسره کوي.

هوکې؛ همدادول دې فتحې د

جنگ، امریکا را به میز ...

در افغانستان پیش از سقوط جمهوری، امریکا را وادار ساخت تا راه مذاکره را با امارت اسلامی در پیش بگیرد.

شهاب الدین دلاور گفټ:

«نبرد، امریکایی‌ها را مجبور ساخت تا با ما مذاکره بکنند. جنگ یعنی جهاد، آنان را ناگزیر ساخت تا یک راهی برای خروج از افغانستان را پیدا کنند.»

آقای دلاور همچنان به رسمیت شناخته نشدن حکومت سرپرست را برخاسته از مشکل تراشی‌های جهان می‌داند و می‌افزاید که امارت اسلامی تمامی شرایط به رسمیت شناخته شدن را تکمیل کرده است.

این مقام بلندپایه‌ی امارت اسلامی در واکنش به اظهارات پسین مقام‌های پاکستانی می‌گوید که خاک افغانستان علیه هیچ کشوری تهدید نیست.

شهاب الدین دلاور ادامه داد: «زبان ما به تمام جهان این است؛ البته تعهد ما بوده است که خاک افغانستان بر ضد هیچ کسی استفاده نخواهد شد. در این باره هیچ ثبوت و شواهدی وجود ندارد.»

به باور آقای دلاور، جهان خواهان به میان آمدن یک حکومت نیرومند در افغانستان نیست.

او در این باره افزود: «آنان بیست سال این‌جا جنگیدند. یک دشمن که بیست سال جنگ کند و شکست سختی را متحمل شود، او هیچ زمانی نمی‌خواهد که جانب مقابل با سرعت شدید ترقی کند. برای آنان هیچ راهی برای جلوگیری از امارت اسلامی و پیشرفت افغانستان نمانده است، بدون این‌که بر به رسمیت شناختن دست نهند.»

عوامل قرآن سوزی ...

دامنه‌ای این جنایات به گذشته‌های دور بر می‌گردد که از نمونه‌های بارز و روشن آن می‌توان گفټ؛ پس از سقوط اندلس، این جنایت‌کاران، کتاب‌خانه‌ها، مراکز دینی و نسخه‌های قرآن‌کریم را حریق کردند.

سوزاندن قرآن کریم، دشمنی با ارزش‌های اسلامی و تولید کاریکاتور ها توهین به مقدسات اسلام حساب شده و در سال‌های اخیر در کشورهای مانند امریکا، فرانسه، آلمان، دنمارک، سوئد، نروژ، هلند، میانمار و بخش‌های دیگری این گیتی، رشد چشم‌گیری داشته است و متأسفانه که این اتفاقات شنیع بارها به وقوع پیوسته است، اما نهادهای حقوق بشر و سازمان ملل در قبال آن سکوت مطلق اختیار نمودند که به‌گونه‌ی غیر مستقیم بر این فجایع مهر تایید گذاشته‌اند.

هتک حرمت قرآن‌کریم، اهانت به پیامبر بزرگ اسلام و روند کاریکاتور سازی، تحریب مساجد، قتل عام و نسل‌کشی مسلمانان و از بین‌بردن ارزش‌های اسلامی و توهین به مقدسات و ارزش‌های اسلامی، از جمله مواردی است که توسط همین دشمنان کینه‌توز اسلام و داعیه‌داران دروغین حقوق بشر و انسانیت صورت گرفته است، تا آن‌جا که گاهی قرآن‌کریم و ایسن ناموس اکبر را، به زیاله دانی

کار عملی

کار عملی فاز نخست ...

«این پروژه ی بزرگ به دلیل مشکلات غصب زمین، تطبیق نشده بود و اکنون معضل آن حل شده است و سرمایه‌گذاران می‌توانند با خاطر آرام در این بخش‌ها سرمایه‌گذاری کنند.»

در همین حال، سیدمقدم امین، رئیس شرکت ساختمانی «خاور»، می‌گوید که پارس‌سل دوم فاز نخست پروژه ی «کابل جدید» شامل ساحه‌های تجارتي، زراعتی، تفریحی و صنعتی است و در مدت ۱۵ سال به هزینه ی یک میلیارد دالر ساخته می‌شود.

رئیس شرکت ساختمانی «خاور»، می‌افزاید: «با تطبیق این پروژه به بیش از ۱۵۰۰ تن زمینه ی کار فراهم و نیز این بخش در مدت ۱۵ سال به هزینه ی یک میلیارد دالر ساخته می‌شود.»

با این حال، عبدالسلام حنفی، معاون اداری ریاست‌الوزرای امارت اسلامی، در این نشست می‌گوید که با تطبیق این پروژه، تراکم نفوس، کم‌بود خانه‌های رهائشی، مشکلات ترافیکی و محیط زیستی در شهر کنونی کابل، کاهش می‌یابد.

با این همه، ملاعبل‌الغنی برادر، معاون اقتصادی ریاست‌الوزرای امارت اسلامی، نیز در این نشست از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، می‌خواهد که در پروژه ی «کابل جدید» سرمایه‌گذاری کنند.

ملا برادرآخوند، می‌افزاید: «با گشایش پارسل دوم فاز نخست پروژه ی کابل جدید، ما از تاجران داخلی و خارجی می‌خواهیم که در این پروژه سرمایه‌گذاری کنند.»

گفتنی است که کابل جدید در شمال‌شرق کابل فعلی که با مساحت ۳۷۰ هزار جریب زمین شامل ساحه‌های ولسوالی ده‌سبز، بخش‌هایی از ولسوالی‌های شکرده، استانلف، قره‌باغ، کلکان و نیز ساحه ی باریک‌آب ولسوالی بگرام ولایت پروان می‌شود و در دو مرحله تا ۳۰ سال توسعه می‌یابد.

در یک سال گذشته بیش از ...
«الحمدلله وزارت ترانسپورت و هوانوردی در یک سال گذشته توانسته است که هشت میلیارد و ۹۲۷ میلیون افغانی با شفافیت کامل به خزانه امارت اسلامی جمع کند.»

به گفته مستولان، در سال روان بیش از ۵۶۰ هزار مسافر از میدان‌های هوایی کابل، کندهار، هرات و مزارشریف پروازهای داخلی و خارجی داشته‌اند و بیش از ۲هزار و ۶۰۰ تُن کالا نیز در این مدت از طریق دهلیزهای هوایی انتقال شده است.

از سویی هم، این وزارت برای کنترل بهتر حریم هوایی کشور رادارهای بیشتر را خریداری کرده است.

غلام جیلانی وفا، معین عملیاتی وزارت ترانسپورت و هوانوردی، در این مورد ابراز کرد: «ما در حصه خریداری رادارها اقداماتی روی دست داریم و قرارداد را با کشور امارات متحده عربی با کمپنی گوگ امضا کردیم تا بتوانیم تمام تجهیزات مخابراتی و راداری مورد‌ضرورت هوانوردی ملکی افغانستان را تأمین کنیم.»

در همین حال، مستولان افزودند که در بخش ترانسپورت زمینی نیز گام‌هایی را برداشته‌اند که از آن جمله در هفت زون کشور، ایستگاه‌های ولایت‌ها را ایجاد کرده‌اند و ده‌ها شرکت ترانسپورتی را مورد ارزیابی قرار داده‌اند.

در حال حاضر چهار میدان هوایی بین‌المللی و ۲۴ میدان محلی در سراسر کشور فعال است و براساس سعی و تلاش این وزارت، برای اولین بار انتقال اموال تجارتي توسط لاری‌ها به کشور ترکیه نیز آغاز شده است.

گفتنی است که در طول ۲۴ ساعت، ۹۰ پرواز عبوری از فضای افغانستان صورت می‌گیرد.

د آزادی له پنځمې جگړې ...

کمونستانو او کمونستو جنرالانو سره ناولی ائتلاف وکړ، خو په اړک قبضه ټينگه کړې، نو ددوی دکرغبرن انحصار له امله کړان هېواد دصليبي ښکېلاککرو له لوري اشغال شو ، چې دهغه په اساس په زرگونو مسلمان هېوادوال دباروتو په لمبو کې وسوځېدل ۰ اما کيرجنو اشغالکرو دجهاد اواستشهاد په مقابل له شرم او ذلته ډکه ماتي وخوړه په (۲۰۲۱/۸/۱۴م) نېټه دصليب گوداکیان

وتښتېدل او په (۲۰۲۱/۸/۳۰م)صليبيانو خړې سترگې له افغانستانه پښې سپکې کړې او په کيران وطن کې دهېواد اصيلو بچيانو اسلامي نظام په پښو ودرزو، چې دمحبوب هېواد دټولو قومونو اوټبرونو ولسونه په سهيم دي ۱۰ولـه څه خونديوره او په زړه پورې دا چې دنظام په رأس کې هغه کسان دي چې په دې لاره کې يې له هر چا ډيرې مندې تررې وهلې دي، دا کار له تېرو څلورو ښکاره فتحو او بړيو وروسته نه و ترسره شوی(لله الحمد) چې داخل عملی شو.

شکست سه ابرقدرت ...

طرف افغانستان نښند.

اما نه؛

این‌بار اژدهای سیاه از خواب بیدار شد و بدون اینکه کمی هم فکر کند، وارد عمل شد و در پهلوی تانک‌وتوپ‌های مخروبه‌ی انگلیس و روس، تانک‌های زرهی خود را جابجا کرد و با طیاره های ۵۲_b، مادربمب‌ها و کروزها در خاک ما هجوم آورد.

ایس اژدهای تازه بیدار شده، امریکای جنایت‌کار و ظالم درج‌یک جهان بود.

امریکا با یک دسیسه و ادعای دروغین در سال ۲۰۰۱ در آن کشور، طرح اشغال افغانستان را ریخت و در تپانسی با غلامان حلقه به‌گوش خود از زمین و هوا بر خاک افغانستان هجوم آورد و هزاران تن را، مهاجر، بی‌خانمان، شهید و زخمی کردند که تاریخ، جنایات این ظالمان را هیچ‌وقت فراموش نمی‌کند.

طبق عادت همیشگی، این ابر قدرت دنیا نیز در مقابل مردم افغانستان و سربازان جان‌برکف این مرزوبوم تاب نیاورد و با شکست مفتضحانه‌ی را متقبل شد و با خسارات هنگفت جانی و مالی خاک این کشور را ترک گفت.

بعد از شکست این سه ابر قدرت، حالا جهان باید درک کند که از راه جنگ و خون‌ریزی هیچ وقت بر مردم افغانستان، کامیاب نمی‌شوند.

هر قدرتی که بخت خود را آزمایش کرد، در فرجام ناکام شد و بیخ خود را برکند. حالا جهان باید از در مسالمت‌آمیز، وارد فصل تازه با افغانستان شوند و حکومت اسلامی، ملی و مردمی مارا به‌رسمیت بشناسند.

غازی ملا مشک ...

لا ندي د نورو مبارزينو سره، چې د غازي محمد جان خان وردک، غازي مير بچه خان، غازي محمد عثمان خان صافي او غازي غلام حيدر خان خرڅي تر مشرۍ لا ندي وو يو ځای ملي پاڅون وکړ. د ياد پاڅون طرحه د ملا مشک عالم لخوا داسې وړاندي شوې وه، چې له څلورو خواو په په پر اشغالکرو انگرېزانو حمله کوي چې نورو هم ورسره موافقه وکړه، او پدې توگه به د دوی د ټينټې لارې بندي وي او بيا به يې له منځه وړي، خو په نظام کې شامل لوړ رتبه افغان ځار واکي لکه سردار ولسی محمد خان لا ټي، سردار يحي خان، سردار شېرعلي خان د مهر دل خان زوی، سردار محمد حسن خان او ورته نور هغه چار واکي وو، چې انگرېزانو ته يې ليوالتيا ډېره وه او د ملي کتو پرځای يې شخصي کتې غوره کولې، يادې کتې يې ساتلې. دوی د مجاهدينو پر ځای د انگرېزانو پلويان وو او آن تر دې چې سردار ولي محمد خان تر پايه له انگرېزانو سره پاته شو، جگړه داسې پيل شوه چې يادو مبارزينو د کاريزمير، قاضي کلا، افشارو کلا، چهار آسيا او نورو خواو څخه پرو دوينښم بریدونه وکړل او پدې توگه دوينښم ډېر زيانونه وليدل آن تردې، چې نږدې وو جنرال رابرتس اسير شې، ولي له شېرپور څخه ورته مرستندويه ځواکونه راوورسپېدل او د سردار ولي محمد لا ټي په مرسته يې وکولی شول، چې خان وساتي او ورسره شېرپور کلا ته ولاړ، دا په داسې حال کي وه چې د مجاهدينو دوه ډلې چې د شمال او لویدیځ څخه راتلې د شېرپور کلا پرځای چې بايد ورباندي حمله کړي وای دوی د کابل له ډمزنک له لارې کابل ته را داخلي شوي او جنرال رابرتس دې کلا ته خان ورسول او د دوی بشپړه ماتې او له منځه وړلو موقعه له لاسه وو وتله، خو مجاهدينو بيا هم خپلې مبارزې ته دوام ورکړ تردې چې په ياده کلا يې هم برید وکړ، خو ظالم دښمن له اور شيندونکيو توپونو څخه گټه وکړه تر دې چې گڼ شمېر مجاهدين شهيدان شول،

خو بيا هم پر شا نشو او خپلې مبارزې ته يې دوام ورکړ تر څو چې اشغالکرو انگرېزانو په ۱۸۸۰م کال کې اعلاميه خپره کړه او پکې ويل شوي وو، چې د انگليس دولت له افغانستان سره جنک نه غواړي او ځواکونه يې يې له جنکه افغانستان پرېس دي او هر څوک چې افغانان واکمن کوي دوی هغه په رسميت پېژني. هغه وو چې ملا مشک عالم او دهغه په مشرۍ د مجاهدينو استازي، چې شمېر يې ۱۸۹ تنو ته رسېدل په دې اتفاق و، چې سردار محمد يعقوب خان پاچا کړي، خو کله چې عبدالرحمن خان راغي نو مجاهدينو ورڅخه اطاعت وکړ، خو کله چې يې د عبدالرحمن خان نرمې د انگرېزانو په وړاندي وليده نو ورسره يې ليوالتيا کمه شوه، خو هغه وخت چې عبدالرحمن خان د مجاهدينو د مشرانو وژلو او بندي کولو ته مخه کړه نو ملا مشک عالم يې پر وړاندي مبارزه پيل کړه، که څه هم عبدالرحمن خان ملا صاحب او د غزني ولسي مشران دربار ته ور وغوښتل، خو نوموړي خپل استازی وروپلېرل او خپله ور نرغی، وروسته يې د غلجيو قوم، منگلو، او لوگر ته استازي لېږل چې د عبدالرحمن خان پسر وړاندي پاڅون وکړي خو د قيام پېلېدو سره د نوميالي مشر او وتلي غازي هغه پخوانی دمه نوه، عمر يې ډېر وو، تر دې چې د ۹۴ کالو په عمر په کال ومړ.

مړينه

نوموړی په کال ۱۸۸۶م کې وفات شو او د غزني ولايت د اندرو ولسوالۍ د کنده هير په هديره کې خاورو ته وسپارل شو.

افغانستان ته تگ آسان ...

او بل خوا د افغانستان حکومت تر منځ به صلح وي.

دوېمه ماده: د هغو حالاتو په نظر کې نيولو سره چې د برتانيې او د افغان حکومت تر منځ وړباندې اوسنی جنک وټښتو، د برتانيې حکومت د خپلې ناخوښې څرگندولو لپاره پخوانو (افغان) اميرانو ته ورکړې شوي امتياز بيرته اخلي- په دې کې د هند د لارې وسلو، بارود او جنکي مهمات افغانستان ته وړل شامل دي.

درېمه ماده- د وروستي امير (حبيب الله) د امتيازاتو پاتې پېسې ضبط شوي او نوي امير ته به هيڅ امتياز نه ورکول کېږي.

څلورمه ماده: سربېره له دې هم د برتانيې حکومت غواړي چې د افغانستان او لوی برتانيې تر منځ هغه پخوانی ملګرتيا چې له ډېرې مودې پاتې وه، بيرته جوړه شي. د دې لپاره به ورته ضمانت ورکړل کېږي چې د افغانستان حکومت په اخلاص د برتانوي حکومت سره بيا ملګرتيا ته ليواله دی. د برتانيې حکومت تياردی چې شپږ مياشتې وروسته يوې بلې افغاني ډلې سره وويني- په دې شرط چې افغان حکومت د خپل عمل او رويي نه څرګند کړي- چې د دواړو ملګونو تر منځ د کلو کتو او روغي په اړه بحث وکړي، په داسې بنيادونو پخوانی ملګرتيا بيرته راولي چې د دواړو پرې تسلي وي.

پنځمه ماده: افغان حکومت د هند افغان سرحد مني، چې وروستي امير هم ورسره منلې و. دوی د خيبره لوېديځ کې د برتانوي کميشن له خوا وروستی ټاکل شوې سرحد هم مني چې پخوا ورباندې ليکه نه وه تېره شوې. لږه موده وړاندې افغانستان په دې خاوره تېری کړې و. دوی هغه سرحد مني چې برتانوي کميشن په ښه کړې دی. په دې غاړه به برتانوي پوځ به پخپل اوسني حالت پاتې وي تر څو د سرحد ټاکل عملي شي. د راوړلېدنی نه وروسته بله غونډه د هند په مسورې کې، بيا ډېره ډون کسۍ او ۳ نورې غونډې کابل کې وشوې. په ۱۹۲۱ کې د دغه تړون د وروستی مسودې په ټکو دواړه غاړې راضي شوې.

د راوړلېدنی تړون په دې مهم دی چې په لومړي ځل د افغانستان د حکومت استاخو له خوا دستخط شو. له دې وړاندې د انګرېز سره ټولي لوظنامې د باچاهانو له خوا شوی وې. دا لوظنامه اميرامان الله خان خپل ولس ته د يو بري په شکل وړاندې کړه چې انګرېزانو افغانستان د يوخپلواکه ملک په توګه وپېژندلو.

دوی ژمنه وکړه چې د خيبر نه وراخوا په افغانستان کې به مداخله نه کوي. خو په دی د افغانستان او هند تر منځ رسمي سرحد (ډيورنډ) بيا تصويب شو او د برتانيې له خوا هغه امتيازات او پېسې چې امير ته يې

ورکولې ختمې کړې شوې.

د خپلواکۍ نه وروسته د افغانستان سياسي او حقوقی دريز:

پاچا امان الله د خپلواکۍ د بنسټ د ټينګيدو د پاره په ډپلوماتيک ، سياسي ، حقوقی او ټولنيزو ساحاتو کې يو لړ اقداماتو لاس پوری کړ :

۱- پاچا د ډيپلوماسی په ساحه کې غوښتل چه خپلواک افغانستان نړيوالې ټولنی ته وروپيژنی. ده د دغه موخې د تحقق د پاره د ۱۹۲۱ م کال په پيل کې مختلفو اروپايی او آسیايی هيوادونو ته مسافرتونه وکړل . د هغه په ترڅ کې په لسګونو تړونونه په تجارتي ، اقتصادي ، فرهنگي او ډيپلوماتيک ساحاتو کسۍ د بهرنيو هيوادونو د چارواکو سره لاسليک شول او افغانستان نړيوالې ټولنې ته لار پيدا کړه او بالاخره د هيواد د استقلال ډيپلوماتيک بنسټ ټينګ شو .

۲- په سياسي ډګر کسۍ پاچا پدی باندی پوهيده چه د خپلواکۍ د ساتلو اصلی ځواک ولس دی- ولس بايد په يووالی سره د خپل برخه ليک په ټاکلو کې د لویي جرګی د لاری فعال نقش ولری .

د خپلواک افغانستان د مستقل د جوړيدو د پاره لمسرۍ لويه جرګه په ۱۹۲۳ م کال کې د ۱۳۰۰ کسانو په ګډون په جلال آباد ښار کې جوړه شوه .

۳- د حقوقو په برخه کسۍ بايد خپلواک افغانستان د ملی ژوند د اصولی تنظيم او ورسره په نړيواله کچه د پيژندنې د پاره په خپل قلمرو کې د حقوقی دولت ستی ټينګی کسری وای. دغه مقصد د ۱۹۲۳ م کال د اساسی نظامنامی د تدوين په واسطه تر سره شو .

افغانستان د يو حقوقی دولت په درلودلو سره د مستقلو هيوادونو په ليکه کې ځای ونيو .

۴- په ټولنيز ساحه کې پاچا امان الله وروسته د اروپا د مسافرت نه د اروپا د خپلواکو هيوادونو په تقليد په ۱۹۲۸ م کال کې د يو لړ ټولنيزو بدلونونو په پلي کولو لاس پوری کړ ، بدلون غوښتونکي ډله چه دپاچا په شواوخواکۍ د نفوذ خاوند وه ، پدی نظر وه چه ټولنيز بدلون د خپلواکۍ طبعی رکن دی .

هغه افراطي بدلونونه چه د ۱۹۲۸ م کال د يغمان په لويه جرګه کې د اساسی قانون په متن کې ځای ونيوه په څرګند ډول په ډاګه کړه چه نوی نظام د خلکو د روحی سره سمون نه درلود د همدې بې ټوله بدلونو له امله يو ځل بيا هيواد د بې ثباتي او داخلي اردور پر لور و خو خيد په ټول هيواد کې د پاچا د بدلونونو په غبرګون خلک را وپاريدل کورنی ثبات لړزانو شو چې په پايله کې امان الله خان د هيواد پرېښوودو ته اړ شو .

ټول هغه اشغالګر او متجاوزين چې افغانستان ته راغلي او خپل بخت يې دلته آزميل په يو خوله يو اعتراف کوي هغه دا چې افغانستان ته ور تګ آسانه خو خو وتل ترې کران دی .

رښتيا هم چې افغانان د تاريخ په اوږدو کې تل پر اشغالګرانو او متجاوزينو بر لاسه شوي خپل وطن يې آزاد کړی او خپله خاوره يې د سرر په بيه بيرته کتلي خو په کور د ننه د ثبات په را منځته کولو ، ملت جوړونې او اقتصادي ودې په برخو کې ناکام شوي دې دا چاره هم داخلي عوامل او بهرني عوامل لري چې په لنډه توګه ورته اشاره کوو :

۱- د افراط او تفريط تر منځ د اعتدال نه رعایت .

۲-په هيواد کې د ننه د مقتدر حکومت پر جوړيدو نه برياليتوب

۳-د فاتحينو تر منځ د قدرت او واک پر سر څرخه

۴- د کمو امتيازاتو په بدل کې له بهرنيو هيوادونو سره د سياسي څيرو وابستګي .

۵-په سياسي ، اقتصادي او اجتماعي چارو کې د بهرنيانو مستقيمه مداخله .

۶-په هيواد کې د قدرت د جزايرو وده او غښتلتيا .

۷-د سياسي رهبرانو بښي کفايتي او خان غوښتنه .

۸-په سياسي او اقتصادي برخوکې د قاطع تصميم نه نيونه .

۹-سياسي او اداري فساد

۱۰-د مخالف نظر نه زغمل .

۱۱-د خپلو مخالفينو سره نابرابر چلند کول .

په آخر کې دعا کوم چې خدای دي افغانانو ته هغه بصيرت ورکړي چې وتوانيري پر مت يې د خپل هيواد داخلي ثبات پيا وړی اود يو مقتدر پايداره نظام څښتنان سي آمين .

منابع:

د افغان او انګرېز دری ګوڼی جګړې

صفيه حلیم

دکتور محمد عثمان ترکی

استاد محمد رفیق شهبير

له انګريزي ښکېلاکه ...

چې په مسلسل ډول يې په يوه سليزه کې دري امپراتورۍ د خپلو مجاهدو علمواو په قيادت کې د الله تعالی په مرسته له خپل هيواده وشړلې.

د الله تعالی په نصرت د افغانانو په لاس د انګريز استعمار او له هغه وروسته د روسي پوځونو ماتې او د شوروي اتحاد پاشل کيدل او بيا د امريکا او ناټو ځواکونو شکست وښودله چې افغانستان نه تسخربدونکی هيواد دی، خلک يې کلک مسلمانان، متحد او په خپلواکۍ مين دي.

د افغانستان مؤمن ولس په ټول وخت کې د مظلوميت په مقام کې پاته شوی دی، هيڅکله يې نورو هيوادونو او ولسونو ته د ظلم او ضرر رسولو اراده نه لرله او نه يې لري، خو متأسفانه چې نورو زبرځواکونو د دې ولس په حقوقو او آزادي تيری او ظلم کړی دی چې نتيجه يې هم نه ده ورکړې او بالعکس يې يرغلګر د الله جل جلاله په نصرت د خپلو کړنو پېښمانه کړي دي.

د افغانستان اسلامي امارت خپل مؤمن مجاهد ملت ته د خپلواکۍ لسه وياړ ډکې ورځې مبارکۍ وايي او د دې تر څنګ څرګندوي چې اسلامي امارت د مجاهدو اسلافو په قربانيو ساتل شوي ديني ارزښتونو، عقیده، فکر او فرهنگ ساتي ته هماغسې په بڼې ملته قربانيو ژمن دی او هيچا ته اجازه نه ورکوي چې زموږ دا وياړونه او ارزښتونه کم وکني او يا پرې ويلوسي.

اسلامي امارت د يو خپلواک او مشروع نظام په حيث د سيمې او نړۍ له هيوادونو سره د اسلامي شريعت په بناء په سالمو اړيکو باور لري او لکه څنګه چې يې هيڅکله چا ته د ظلم او ضرر رسولو اراده نه ده کړې، له نورو هم هيله کوي چې داسې پاليسي غوره کړي چې د ټولو په خيز او فلاح تماميږي.

د افغانستان اسلامي امارت

آزادی و استقلال ...

عقب نشينی کردند - با فاصله ده سال ، عساکر ناټو زیر عناوین دروغین آزادی، حقوق بشر و .... هجوم آوردند و بیست سال مکمل بر کشور ما بمب ریختند و آدم کشتند و هزاران جنایت کردند و حتی مادر بمب‌های امریکایی را در کشور ما آزمایش کردند و ....)!

واین بدون شک به ضعف اداری و سیاسی مدیریت انقلاب بر می گردد و هیچ توجیهی دیگری ندارد .

اکنون که در تجلیل جشن آزادی کشور از استعمار انگلیس قرار داریم ، امیدواریم

زعامت سیاسی کشور تمام این علل داخلی و خارجی مزاحم استقلال کشور ما را در نظر گرفته در راه مدیریت لازم سیاسی و اقتصادی کشور و با در نظرداشت شرایط عینی جامعهٔ گام های استوار و با حکمت و شعورني او متناسب شرایط حاکم بر جهان را بگذارند ،

و افتخار این سنت و ابتکار رهبری را برای خود ، درج اوراق تاریخ کشور ساخته

کشتی سرگردان ملت رنجدیده و ستم کشیده خود را به ساحل نجات حقیقی

رهنمون نماییم و در اخیر جشن سالگرد آزادی از استعمار انگلیس را برای تمام

هموطنان خود تبریک می گویم و به ارواح تمام شهدای جهاد و مبارزه در مقابل مستکبرین درود می فرستیم.

شاد باد ارواح شهدای جهاد و مبارزه بر ضد اشغالگران خارجی و غلامان و اجیران و جواسیس داخلی آنها .

افغانستان، جهنم ...

برایش به لقمه‌ی خاردار مبدل گردید و گلولی آدم‌خواری انگلیس را پاره کرد.

روس نیز با تجاوز بی‌شرمانه در افغانستان، خواب تسخیر آب‌های گرم را می‌دید و می‌خواست بعد از تصرف افغانستان، خود را به آب‌های گرم برساند و کار قدرت‌های رقیب خود را از آن‌جا به پایان برساند.

اما دیری نگذشت که چنگال آهنین ملت مجاهد افغانستان به گلولیش رسید، خفه‌اش

نمود و سال‌ها از دایره قدرتمندی بیرونش کرد.

امریکا و ناټو نیز با دماغ متکبرانه و با اسلحه و وسایل مدرن، در افغانستان تهاجم نظامی کرد و بیست سال تمام به قتل، غارت، ظلم، وحشت و کافرگری پرداخت.

اما دیری نگذشت که مشت آهنین ملت مجاهد و نیروهای کفرشکن امارت اسلامی

به فرقتش اصابت کرد و با دماغ خون‌آلود، استخوان شکسته و پیکر پاره پاره از افغانستان فرار نمود.

بدون شک افغانستان جهنمی برای اشالگران است و هیچ اشغالگر و متجاوززی نمی‌تواند در این سرزمین کامیاب شود و به اهداف شوم خویش برسد.

چون؛ خاک افغانستان، خاک دین و غیرت، خاک ملحدستیز، خاک طاغوت‌شکن و دشمن‌برانداز است.

از همین روست که دشمنان دین در این سرزمین به موفقیت نمی‌رسند، در نیمه‌راه جان میدهند و آرزوهای ناپاک شان را با خود در گور می‌برند.

بعد از شکست ننگین و تاریخی انگلیس، روس و امریکا حالا دشمنان اسلام، چشم‌سوز شده‌اند و هیچ قدرتی، توان تجاوز در این خاک را ندارد و نباید هیچ‌فردی،

منتظر چنین وضعیتی باشد.

تحلیل واقع‌بینانه‌ی تحلیلگران مسایل نظامی و سیاسی و اظهارات پمپن خلیل‌زاد، نشان میدهند که هیچ قدرتی نمی‌خواهد خود را دیگر در دام نبرد خونین افغانستان بیندازد و برای ابد شرم‌سار تاریخ گردد.

پس برای هموطنانی به هر نامی که از کشور بیرون شده‌اند لازم است تا با استفاده از این فرصت طلایی دوباره در آغوش کشور بر گردند و در کنار ملت و مردم خود به زندگی عادی و باعزت بپردازند.

چون زندگی در دیار غربت و تحت نظر استخبارات بیگانه، زندگی نیست، بلکه مرگی‌ست که هرلحظه به سراغ انسان می‌آید و قبیعی اجلی‌ست که هر لحظه رشتگی حیات انسان را می‌برد و در گورستان تاریخ برای ابد دفن می‌نماید.

احمد شاه

به زودی شاهد تعامل ...

مولوی امیر خان متقی، سرپرست وزارت امور خارجه گفت « آنان که در انتظار بدتر شدن وضعیت در افغانستان اند این آرزوی شان بر آورده نمی‌شود.»

مولوی متقی طی برنامه گشایش کار ساخت پروژه کابل جدید، این موضوع را مطرح کرده و افزوده است مشکلات در عرصه سیاسی به ویژه در زمینه به رسمیت شناختن امارت اسلامی از سوی کشورهای جهان وجود دارد، اما با همه این‌ها، امارت اسلامی در سایر بخش‌ها پیشرفت‌های چشمگیری داشته است.

به گفته‌ی وی؛ در آینده نزدیک مردم شاهد تعامل بهتر امارت اسلامی با جهان و از بین رفتن مشکلات خواهند بود.

شیر محمد عباس ستانکزکی، معاون سیاسی وزارت امور خارجه نیز گفت که امارت اسلامی در مدت کوتاهی گام‌های بلند اقتصادی برداشته و این حرف را در عمل ثابت کرده است که متعهد به آبادسازی افغانستان است.

ستانکزکی افزود که افغانان به هدف حفظ وقار، عزت و آزادی کشور قربانی‌های بی‌سابقه‌ی داده‌اند و اکنون هم آماده هرنوع قربانی هستند.

به گفته‌ی وی؛ امارت اسلامی متعهد است که مردم خود را از مشکلات اقتصادی نجات دهد، طوری که از اشغال نجات داد.

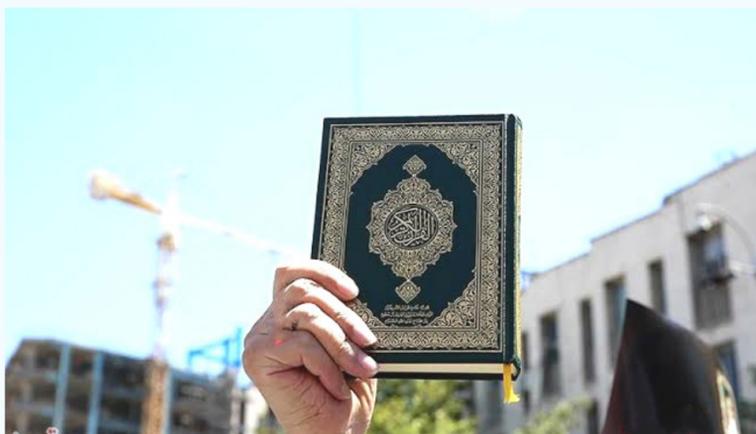
گفتنی است که معاون سیاسی وزارت امور خارجه از کشورهای همسایه به گونه جدی خواست که اگر نمی‌توانند به افغانستان کمک کنند، افغانان را آرام گذارند که کشور خود را آباد کنند وزندگی آرام داشته باشند.

همه اقوام افغانستان ...

و متنفذین اهل تشیع با اعلام حمایت از نظام امارت اسلامی، کار کرد دو ساله حکومت را رضایت بخش عنوان نموده و بازسازی‌ها، تلاش برای محو کشت مواد مخدر و از بین بردن فساد اداری را چشم گیر خواندند. بزرگان منطقه جبرئیل، در این محفل بیان داشتند که هیچ کس بین شیعه و سنی تفرقه انداخته نمی‌تواند و ما در کنار دولت برای آبادی کشور تلاش می‌کنیم.

عوامل قرآن سوزی در غرب و اروپا چیست؟

آن کتاب زنده، قرآن حکیم حکمت او لایزال است و قدیم

طوری که همه می دانیم؛ در هفته های اخیر موجی از قرآن سوزی در کشورهای اروپایی و غربی راه اندازی شد تا جایی که گفته می شود در شش ماه اخیر، شش بار قرآن کریم توسط این کوردلان تاریخ به آتش کشیده شده است و اسفبازتر از همه که این واقعات تکان دهنده، با مجوز رسمی از طریق دادگاه های کشورهای اروپایی و غربی آن هم با حمایت نظام و تحت تدابیر شدید امنیتی و با حضور پولیس انتظامی صورت گرفته است.

چنانچه که می دانیم به تاریخ ۲۸ جون ۲۰۲۳ مصادف به اولین روز عید قربان ۱۴۴۴ هـ ق. سلوان مومیکا مرد ۳۷ ساله مسیحی عراقی الاصل که اکنون شهروند کشور سوئیدن است، قرآن کریم را تحت تدابیر شدید

امنیتی، با حضور پولیس انتظامی آن کشور، به آتش کشید. به همین ترتیب گروه افراطی موسوم به (اروپائیان میهن پرست) در دنمارک، بار دیگر قرآن کریم را در مقابل سفارت ترکیه و عراق به

آتش کشیدند. این اولین بار نیست که قرآن کریم توسط کشورهای غربی و اروپایی، با اشاره ی کلیساها، کشیش ها و توطئه اسرائیل آتش زده می شود، بلکه این عمل شنیع

که خلاف همه موازین انسانی و میثاق های بین الدول است، بارها توسط کشورهای کفری صورت گرفته است. اگر به تاریخ این همه اسلام ستیزی ها برگردیم ۶ص

مولوی عبدالسلام حنفی: اقتصادی او سوداگریز تعامل د اسلامی امارت لومریتوب دی

د ریاست الوزرا اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفی د نوي کابل پروژې د عملي کار پیل مراسمو پرانېسته کې ويلي؛ دا د افغانستان يو له انکشافی پروژو څخه ده، چې کورنیو او بهرنیو پانکه والو ته ښه زمينه برابروي او له بل لوري په هېواد په ځانگړي ډول کابل کې د استوگني کورونو ستونزې ته د پای ټکی ږدي.

نوموړي زیاته کړې، چې د نوي کابل پروژه په درېو جلا فازونو وېشل شوې او د جوړولو موخه یې په عالي معیارونو د ښارونو لرل او د زرگونه کورونو برابرولو په اسانتیا سرېږه د سوداگری او همداراز د کارموندنې او سالم ژوند زمينه برابروي دي.

د ښاغلي حنفی په وینا؛ د دې پروژې په تطبیق سره به په اوسني کابل ښار کې د نفوسو تراکم او د سرپناه

کموالی کم او موجودې ترافیکي او د چاپیریال ستونزې حل شي. د ریاست الوزرا اداري مرستیال ويلي، چې د اسلامي امارت په حاکمیت سره د دې پروژې پر وړاندې شته ستونزې حل شوې او پانکوال په ارامه زړه پانگونه کولای شي.

اعتصاب غذایی ۱۰۰۰ اسیر فلسطینی در زندان های اسرائیل

نقب یورش بردند و زندانبانان این بخش را به مقصد نامعلومی منتقل کردند در این اقدام، نزدیک به ۱۰۰۰ زندانی از تمامی زندان ها شامگاه پنجشنبه در اعتراض به تجاوزات اداره زندان های اشغالگر دست به اعتصاب غذا زدند.

به گزارش انیس، به نقل از سایت خبری المیادین، احمد القدره، مدیر دفتر اطلاع رسانی اسیران فلسطین از جوانان فلسطینی در کرانه باختری خواست، در اعتراض به حمله وحشیانه رژیم صهیونیستی به اسیران در زندان ها، نقاط تماس با اراضی اشغالی را شعله ور کنند. گان های سرکوب اداره زندان های رژیم صهیونیستی روز پنجشنبه به رژیم های وحشیانه به بند ۳ زندان

مسکو ښار کې پر یوې ودانۍ ډرون برید شوی

سیستم ډرون په نښه کړی او پاتې شوني یې د ښار پر مرکزي نندارتون سالون رالوږدلي دي. په ویدیو یې تصویرونو کې چې تائید شوي نه دي، د مسکو ښار پر سر د لوکیو یوه لویه غوټه لېدل شوې ده. د اوکرایین له لوري سملاسي په دې هکله څه نه دي ویل شوي. د روسیې دفاع وزارت پر خواله رسنی تیلیگرام یوه پیغام کې ويلي، برید له ځایي وخت سره سم کھیڅ وختي، نژدې څلور بجې شوی دی.

روسې چارواکي وايي، د بلازمېنې مسکو په مرکزي برخه کې یو اوکراییني ډرون له یوې ودانۍ سره ټکر شوی، چې د چاودنې زورور غږ یې تر لېرې پورې اورېدل شوی دی. ښاروال سیرکي سوبیانین وايي، دافع هوا

وزارت انرژی و آب: کار دیزاین پروژه انتقال آب از دریای پنجشیر به کابل به اتمام رسیده است

گزارش کارکرد یک سال اخیر این وزارت را با رسانه ها و مردم شریک ساختند. انجنیر رفیع الله ستانکزی رئیس برنامه های آب این وزارت در نشست خبری ۶ص

به دواطلبی گذاشته می شود. در ادامه روند گزارش دهی دولت به ملت، مقام های وزارت انرژی و آب، روز پنجشنبه (۲۶ اسد) با حضور در مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

در پی افزایش بحران کمبود آب آشامیدنی در کابل مقام ها در وزارت انرژی و آب می گویند که کار دیزاین پروژه انتقال آب از دریای پنجشیر به ولایت کابل به اتمام رسیده و این پروژه به زودی

ترمیم ده ها واسطه ی نظامی و جنگ افزار در پروان

اند بیست وهفت تانگ هاموی، بیست ودو موتور اترنشنل و هفت امبولانس را با چندین جنگ افزار، از جمله چهار زیو ترمیم کنند. اوگفت، روند ترمیم وسایط و جنگ افزار ها در پروان ادامه دارد. وسایط و جنگ افزار های ترمیم شده، در نهایت، شامل داشته های واحد های نظامی در افغانستان می شود.

ده ها واسطه ی نظامی و جنگ افزار در پروان ترمیم و آماده ی بهره گیری قرار گرفته است. تیم انجنیری لوی دوم پیاده ی فرقه ی شهید آفتاب، مستقر در پروان، اقدام به ترمیم این وسایط و جنگ افزار کرده است. قاری صفت الله یاسر، سخنگوی لوی دوم پیاده مستقر در پروان به آژانس باختگفت که آنان توانسته

کار عملی فاز نخست پروژه ی «کابل جدید» به هزینه ی یک میلیارد دالر گشایش یافت

حل شده است. سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن، می افزاید: ۷ص

مسکن، می گوید که در چند سال گذشته برای تطبیق این پروژه ی بزرگ مشکلاتی که وجود داشت،

مسئولان در وزارت شهرسازی و مسکن، روز (پنجشنبه، ۲۶ اسد) در مراسم گشایش کار عملی پارسل دوم فاز نخست پروژه ی «کابل جدید» به هزینه ی یک میلیارد دالر، می گویند که قرار است با تطبیق مرحله ی نخست این پروژه و با ساخت ۲۵۰ هزار ساختمان رهایشی، برای ۱.۵ میلیون تن زمینی بودو باش در کابل فراهم شود. همین گونه، حمدالله نعمانی، سرپرست وزارت شهرسازی و

در یک سال گذشته بیش از ۲۵ هزار پرواز عبوری از فضای کشور صورت گرفته است

به ملت روز (پنجشنبه، ۲۶ اسد) نیز گفتند که افغانستان از رهگذر پروازهای عبوری در یک سال گذشته بیش از هشت میلیارد افغانی عواید داشته است. حافظ صدیق الله عابد، معین مالی و اداری این وزارت گفت: ۷ص

این وزارت در این مورد می گوید: «در حدود ۲۵ هزار و ۵۴۰ پرواز عبوری در سال روان ثبت شده و البته باید یادآور شوم که این پروازها به همکاری کشورهای همسایه صورت گرفته است.» مسئولان این وزارت در برنامه حساب دهی دولت

وزارت ترانسپورت و هوانوردی می گوید که تمامی میدان های هوایی کشور برای پرواز آماده هستند و در یک سال گذشته بیش از ۲۵ هزار پرواز عبوری از فضای افغانستان صورت گرفته است. حسیب الله سرور، معین پالیسی، مصونیت و تقشیش

والی هرات: همه اقوام افغانستان باید در کنار هم خاک وطن را حفظ کنند!

از دومین سالروز پیروزی امارت اسلامی باحضور شیخ نوراحمد اسلام جار والی هرات، رئیس اطلاعات و فرهنگ، نماینده امر به معروف و نهی از منکر و صدها تن از شهروندان شهرک المهدی جبرئیل هرات تجلیل به عمل آمد. در این محفل بزرگان ۷ص

والی هرات در محفلی که به مناسبت دومین سالروز پیروزی امارت اسلامی در شهرک المهدی جبرئیل هرات برگزار شده بود، تاکید کرد که خاک وطن را همه اقوام باید حفظ کنند و در طول تاریخ همه اقوام ساکن در کشور باهم بوده و در کنار هم از خاک وطن دفاع کرده اند.